తెలంగాణ

సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్య తరహా పరిశ్రమల పాలసీ 2024

సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్య తరహా పరిశ్రమల స్థాపన, అభివృద్ధి దిశగా ప్రజా ప్రభుత్వం చర్యలు

విషయ సూచిక

విషయం	పేజి నం.
కార్య నిర్వాహక నివేదిక: ఎంఎస్ఎంఈల అభివృద్ధికై తెలంగాణ ప్రభుత్వం చర్యలు	**04**
తెలంగాణలో ఎంఎస్ఎంఈలు: సరికొత్త విశ్లేషణ	**05**
నిర్దేశిత లక్ష్యాలు	**10**
తెలంగాణలో ఎంఎస్ఎంఈలు ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్ళు	**12**
భూమి సౌలభ్యత	12
మూలధనం లభ్యత	13
ముడి పదార్థాల అందుబాటు	14
శ్రామిక శక్తి కొరత	15
సాంకేతికత సౌలభ్యత లేకపోవడం	16
మార్కెట్‌లతో అనుసంధానం లేకపోవడం	17
ఎంఎస్ఎంఈలకు తెలంగాణ మార్గసూచి	**18**
అందుబాటులో సరసమైన ధరలకు భూమి లభ్యత	18
రుణ సౌకర్యం సులభతరం	20
ముడి పదార్థాల లభ్యత ఇక సులభతరం	22
నైపుణ్యంగల కార్మికుల లభ్యత మెరుగు పరచడం	24
సాంకేతికత వినియోగానికి ప్రోత్సాహం	26
మార్కెట్ సౌకర్యం కల్పించుట	27
ఆలోచన నుండి ఆచరణ వరకు పూర్తి సంస్థాగత మద్దతు	**29**
పర్యవేక్షణకు పాలనా పద్ధతులు	31
ముగింపు	**32**

శ్రీ ఎనుముల రేవంత్ రెడ్డి

గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు, తెలంగాణ

తెలంగాణ ప్రాంతం 1950వ దశకం నుంచే ముఖ్యమైన పారిశ్రామిక ప్రాంతాల్లో ఒకటిగా ఉంది. దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో భారీ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను ఏర్పాటు చేయాలన్న అప్పటి జాతీయ ప్రభుత్వ విధానాల కారణంగా హైదరాబాద్ ప్రాంతానికి కూడా బిహెచ్ఇఎల్, ఐడీపీఎల్, హెచ్ఎంటీ తదితర కీలక పరిశ్రమలు వచ్చాయి. రక్షణ శాఖకు చెందిన పలు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను కూడా తరువాతి కాలంలో స్థాపించారు. వాటిలో బీడీఎల్, ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీ, మిథాని వంటి అత్యున్నత సంస్థలు ఉన్నాయి. ఈ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ఏర్పాటు మూలంగా వాటి పరిసర ప్రాంతాల్లో పెద్ద సంఖ్యలో సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు (MSME - ఎంఎస్ఎంఈ) లు ఏర్పాటయ్యాయి. ఆనాటి నుంచే హైదరాబాద్ పరిసర ప్రాంతాలు, తెలంగాణలోని వరంగల్, కరీంనగర్, ఖమ్మం, నిజామాబాద్, రామగుండం, మొదలైన కొన్ని ప్రాంతాలు ఎంఎస్ఎంఈ క్లస్టర్లుగా స్థిరమైన అభివృద్ధి సాధించాయి.

తెలంగాణ ఆధారిత ఎంఎస్ఎంఈల పనితీరు 80వ, 90వ, 2000 దశకంలో చాలా అద్భుతంగా ఉంది. కానీ గత పదిహేను, ఇరవై ఏళ్లలో అనేక ఇతర రాష్ట్రాలు మెరుగైన ప్రదర్శనతో తెలంగాణను సాధారణ స్థితికి చేర్చాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం 2014లో కొత్తగా ఏర్పడిన తర్వాత అన్ని రంగాల సత్వర అభివృద్ధిపై ప్రభుత్వం దృష్టి సారిస్తుందని అంతా భావించారు. దురదృష్టవశాత్తు MSMEల విషయంలో ఆచరణ కనిపించలేదు. టిఎస్ ఐపాస్ అనే పారిశ్రామిక విధానాన్ని 2014లో తీసుకువచ్చినా దానివల్ల MSME లకు ప్రత్యేకంగా ఒరిగిందేమీ లేదు. ఈ పాలసీ వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలన్నింటినీ బడాబడా కంపెనీలే అందుకున్నాయి.

నిర్దిష్టమైన విధానం, తగిన మౌలిక సదుపాయాలు కల్పిస్తే... ఆర్థిక ప్రగతికి, ఉపాధి కల్పనలో ఎంఎస్ఎంఈలు ఎంతటి ప్రభావాన్ని చూపుతాయో విశ్వవ్యాప్తంగా చూస్తున్నదే. తెలంగాణలోని గ్రామీణ ప్రాంతాలకు సైతం పారిశ్రామిక ప్రగతిని విస్తరించడమే మా ప్రభుత్వ ప్రధాన లక్ష్యం. దీని అమలుకు తెలంగాణను మూడు క్లస్టర్లుగా విభజిస్తాం. హైదరాబాద్ ఔటర్ రింగ్ రోడ్డు పరిధిలో అర్బన్ క్లస్టర్ ను అభివృద్ధి చేస్తాం. ఔటర్, రీజనల్ రింగ్ రోడ్డు మధ్య ప్రాంతాల్లో సెమీ అర్బన్ క్లస్టర్ ను, రీజనల్ రింగ్ రోడ్డుకు వెలుపల రూరల్ క్లస్టర్ ను అభివృద్ధి చేస్తాం. ఈ క్లస్టర్లు పరిశ్రమల స్థాపనకు దోహదం చేస్తాయి. వాటి వృద్ధిలో ఎంఎస్ఎంఈలు కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి.

తెలంగాణలోని కొత్త ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈల కోసం ప్రత్యేక విధానాన్ని ప్రవేశపెడుతుందని చెప్పడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. మేము ప్రవేశపెడుతున్న తొలి విధాన సంస్కరణల్లో ఇదీ ఒకటి. దశాబ్దానికి పైగా ఎంఎస్ఎంఈలు ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని అసమతౌల్యతలను సరిదిద్దడమే కాకుండా మన ఎంఎస్ఎంఈ లను ప్రపంచస్థాయికి చేర్చే సృజనాత్మక ఆలోచనలకు ఈ పాలసీ ఊతమిస్తుంది.

తెలంగాణ ఆధారిత ఎంఎస్ఎంఈలు ప్రభుత్వం అందిస్తున్న ఈ అవకాశాన్ని పూర్తిస్థాయిలో వినియోగించుకుంటాయని ఆశిస్తున్నాను. ఈ పాలసీలో చేసిన వాగ్దానాలను క్షేత్ర స్థాయిలో పూర్తిగా అమలు పరిచే యంత్రాంగాన్ని రూపొందిస్తున్న పరిశ్రమలు-వాణిజ్యశాఖను నేను అభినందిస్తున్నాను. అందరికీ శుభాభినందనలతో.

ఎనుముల రేవంత్ రెడ్డి

శ్రీ దుద్దిళ్ల శ్రీధర్ బాబు

సమాచార సాంకేతిక, ఎలక్ట్రానిక్స్ మరియు కమ్యూనికేషన్స్
పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్య మరియు శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖామాత్యులు

ఎంఎస్ఎంఈలు తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రధాన భాగస్వామ్యం కలిగి ఉన్నాయి. వీటి పరిధిలో తయారీ, సేవలు, రిటైల్ మరియు ట్రేడింగ్ రంగాలు ఉన్నాయి. ఎంఎస్ఎంఈ, పెద్ద ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు మరియు బహుళజాతి సంస్థల Supply Chain విడదీయరాని భాగంగా నిలిచాయి. ఎంఎస్ఎంఈ క్షేత్రంలో ఉన్న చైతన్యం ఐటి/ఐటిఇఎస్, ఫార్మా, రక్షణ, వస్త్ర, ఆహార ప్రాసెసింగ్ మరియు ఇతర సమానమైన రంగాల అభివృద్ధికి సహకరించినప్పటికీ, ఎంఎస్ఎంఈ రంగం కూడా చిన్న పరిమాణం మరియు తక్కువ ఆర్థిక సామర్థ్యం కారణంగా అత్యంత సున్నితమైనది. వారి ప్రత్యేక అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం మొదటి ఎంఎస్ఎంఈ విధానాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. ఈ ఎంఎస్ఎంఈ విధానం ద్వారా భూమి, ఆర్థిక, ముడి పదార్థాల, కార్మిక, సాంకేతికత మరియు మార్కెట్‌లకు సంబంధించి ప్రస్తుతం ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను గుర్తించింది. స్థానిక పరిశ్రమ భాగస్వామ్యులందరితో సంప్రదింపుల ద్వారా, ప్రతి సమస్యకు ఆవిష్కరణాత్మక పరిష్కారాలను గుర్తించడం జరిగింది. ఫిస్కల్ లేదా నాన్-ఫిస్కల్ చర్యల ద్వారా ఈ ఎంఎస్ఎంఈ విధానం స్థాపన దశ నుండి అభివృద్ధి మరియు విస్తరణ దశ వరకు వారి మొత్తం జీవన చక్రంలో మద్దతు ఇవ్వడానికి కేంద్రీకృతమై ఉంది. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలకు మరియు ఎస్సీ/ఎస్టీ సమాజం మరియు మహిళా వ్యాపారులకు అభివృద్ధి చేరుకునేలా మేము కృషి చేసాం. ఎంఎస్ఎంఈలు ఎదుర్కొంటున్న అన్ని సమస్యలపై తక్షణమే తగిన చర్యలు తీసుకునేందుకు కొత్త పాలనా రీతిని ఈ విధానంలో ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

తెలంగాణలోని పరిశ్రమల రంగం Industry 4.0ని అవలంబించుకునే అవసరం, తద్వారా అంతర్జాతీయంగా పోటీ సాధించడం సాధ్యమవుతుంది. ఈ విధానం ద్వారా రూ.100 కోట్లు యంత్రం నిధి ఎంఎస్ఎంఈను పాత టెక్నాలజీ నుండి కొత్త టెక్నాలజీకి మార్చడానికి సహాయం చేస్తుంది. రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలలో పరిశ్రమల పార్కులను అభివృద్ధి చేసి రాష్ట్రంలో సమానమైన పరిశ్రమ అభివృద్ధిని సాధించేందుకు మరియు ఎంఎస్ఎంఈ, మహిళా వ్యాపారులు మరియు ఆవిష్కరణాత్మక అంకుర సంస్థలు కోసం ప్రత్యేక పార్కులను అభివృద్ధి చేస్తాం. 119 నియోజకవర్గాలలోని ప్రతి నియోజకవర్గంలో మహిళా వ్యాపారుల కోసం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటుచేసిన ఫ్లాటెడ్ ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వము అభివృద్ధి చేస్తుంది మరియు మహిళా స్వయం సహాయక సంఘాల సభ్యులు ఎంఎస్ఎంఈలకు మారడం కొరకు ప్రోత్సహిస్తుంది. ఎంఎస్ఎంఈల యొక్క సామర్థ్యాన్ని పెంచేందుకు తద్వార వాటి అభివృద్ధి రాష్ట్ర సంపదకు దోహదపడేల వివిధ చర్యలను ప్రతిపాదించాము.

ఈ విధాన పత్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో వివిధ సంప్రదింపులు, సమావేశాలు నిర్వహించిన పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్యశాఖ అధికారుల కృషికి అభినందనలు. ఈ విధాన ప్రయోజనాలు ఉద్దేశించిన వినియోగదారులకు చేరుకునేలా అన్ని పరిశ్రమల సంఘాలలో అవగాహన సదస్సులను నిర్వహించాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. విధాన రూపకల్పన ప్రక్రియలో నిపుణుల సలహాలు మరియు అద్భుతమైన మద్దతు అందించిన ప్రాస్పెరిటీ గ్రూప్‌కు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ విధానం తెలంగాణ పరిశ్రమల రంగవృద్ధి, సామర్థ్యాన్ని ఆవిష్కరించడంతో పాటు యువతకు మరిన్ని ఉద్యోగ అవకాశాలను కల్పించి ఎంఎస్ఎంఈల ఉత్పాదకతను పెంచుతుందనే విశ్వాసంతో ఉన్నాను.

(DUDDILLA SRIDHAR BABU)

కార్య నిర్వాహక నివేదిక:
ఎంఎస్ఎంఈల అభివృద్ధికై తెలంగాణ ప్రభుత్వం చర్యలు

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎంఎస్ఎమ్ఈల రంగంలో గణనీయమైన అభివృద్ధి సాధించడం కోసం స్థిరమైన పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయడానికి కృషి చేయడం జరుగుతుంది. 2014 నుంచి టీజీ ఐపాస్ ద్వారా ఎంఎస్ఎమ్ఈలు 11 నుంచి 15% నమోదు ప్రక్రియ అత్యధికంగా జరిగింది. ఈ నమోదు ప్రక్రియలో సామాజిక మరియు లింగ వైవిద్యత ఇంకా వ్యాపార యాజమాన్యం అనేవి ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చుకుంటే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎంతో మెరుగు కనబడుతుంది. ఎంఎస్ఎమ్ఈల సగటు పెట్టుబడి 2018లో రూ. 1 కోటి నుండి 2022లో రూ. 2.15 కోట్లకు పెరిగాయి.

ఎంఎస్ఎంఈలను అభివృద్ధి పరచడం కోసం తెలంగాణ ప్రభుత్వం వేగవంతమైన నిర్ణయాలను తీసుకుంటూ సుస్థిరమైన కట్టుబాట్లు మరియు నిర్దిష్టమైన ఫలితాలను రాబట్టడం కోసం చిన్నతరహార పరిశ్రమల అభివృద్ధి కోసం అహర్నిశలు కట్టుబడి ఉంది ఎంఎస్ఎంఈల ద్వారా నిర్దిష్టమైన ఫలితాలు రాబట్టడానికి తగిన మార్గదర్శకాలతో కూడిన పురోగతిని చేపట్టడానికి కావలసిన సహాయ సహకారాలు అందించడంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంతో ముందంజలో ఉంది.

ప్రభుత్వ అంచనాలకు విధానాలకు అనుగుణంగా ఇండస్ట్రీ 4.0 సాంకేతికతతో ముందు ఉండడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇతర సంస్థలను కలుపుకుంటూ సమగ్రమైన సాంకేతికతతో కూడిన మార్గదర్శకత్వాన్ని రూపొందించుకుంటూ పర్యావరణాన్ని సంరక్షించుకుంటూ అడ్డంకులను ఛేదించుకుంటూ అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు సాగుతుంది.

ఎంఎస్ఎమ్ఈ ల వేగమంతమైన అభివృద్ధి కోసం తెలంగాణ ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా ఆరు అంశాలను పరిగణలోకి తీసుకోవడం జరిగింది. అవి:

1. భూమిని అభివృద్ధి పరచడం, సౌకర్య వంతమైన భూమిని అందించడం
2. రుణ సదుపాయం సులభతరం చేయడం
3. ముడి సరుకులు అందుబాటులో ఉంచడం
4. మార్కెట్లోని కార్మికులకు వ్యాపార మెళుకువల పై అవగాహన పెంపొందించడం
5. నూతన సాంకేతికతను అందించడం
6. మార్కెట్/వ్యాపారాన్ని మెరుగుపరచడం, విస్తరించడం.

అంకుర సంస్థలు పాలసీలో భాగంగా ఎంఎస్ఎంఈలలో అమ్మకాల వరకు ఎండ్ టు ఎండ్ సహాయం అందించడానికి గాను తెలంగాణ ప్రభుత్వం 40 చర్యలను ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

పూర్తిగా అంకితభావంతో పనిచేస్తున్న ఎంఎస్ఎంఈలకు మౌళిక సదుపాయాలు కల్పించడం కోసం మరియు కర్మాగారాలకు భౌతిక మద్దతునివ్వడం ఇంకను ఎస్సీ, ఎస్టీలకు మరియు మహిళలకు ఎన్నో ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. సాంప్రదాయ మరియు ప్రత్యామ్నాయ ప్రాముఖ్యతను మెరుగుపరచడం ఉన్నతమైన పరీక్షా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడం, గిడ్డంగుల ఏర్పాటు, నైపుణ్యం గల కార్మికులను తయారు చేయడం, సాంకేతికత బదిలీ చేసుకోవడం, ప్రత్యేక నిధి ఏర్పాటు చేయటం, స్థానిక సేకరణను ప్రోత్సహించడం, ఎంఎస్ఎంఈ రంగంలో ఆధునీకరణ, మార్కెట్ అవసరాలను మెరుగుపరచడం, ఈ కామర్స్ భాగస్వామ్యంతో రాష్ట్రంలో వ్యాపారాన్ని మెరుగుపరచటం.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈలను సమర్థవంతంగా అమలుపరిచి నిర్వహణ చేయడానికి అభివృద్ధి పరచడానికి, పర్యవేక్షణ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఉన్నత స్థాయి స్టీరింగ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం మరియు రాష్ట్ర నాయకత్వంతో నిబద్ధతతో పనిచేయడం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈల కోసం 24x7 పనిచేయడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రప్రభుత్వం వచ్చే ఐదు సంవత్సరాలకుగాను 600 కోట్ల బడ్జెట్ ఎంఎస్ఎంఈల అభివృద్ధి కోసం అందించడం జరిగింది.

తెలంగాణలో MSMEలు: సరికొత్త విశ్లేషణ

తెలంగాణలో పనిచేస్తున్న మరియు నమోదు చేసుకున్న ఎంఎస్ఎంఈల సంఖ్య

సర్వే	ఎంటర్ప్రైజెస్ యొక్క స్వభావం	సూక్ష్మ	చిన్న	మధ్య	మొత్తం
జాతీయ నమూనా సర్వే	తయారీ, సేవలు, రిటైల్, హెూల్‌సేల్	25,94,000	10,000	1,000	26,05,000
ఉద్యమ్ నమోదు	తయారీ, సేవలు, రిటైల్, హెూల్‌సేల్	8,64,202	26,560	3,028	8,93,790
GoTG, 2023	తయారీ, సేవలు	34,953	18,394	1,411	54,758
TG-iPASS నమోదు	తయారీ, సేవలు	15,434	6,106	666	22,206

- 2015లో, నేషనల్ శాంపిల్ సర్వే తెలంగాణలో 26 లక్షల ఎంఎస్ఎమ్ఈలు పనిచేస్తాయని అంచనా వేసింది. 2020 నుండి 8.9 లక్షల ఎంఎస్ఎమ్ఈలు Udyam రిజిస్ట్రేషన్‌ను పొందాయి. 2014 నుండి TG-iPASS నియంత్రణ ప్రకారం కొత్త ఎంఎస్ఎమ్ఈల కోసం 22,000 ఆమోదాలు జారీ చేయబడ్డాయి.
- తెలంగాణ ఉద్యమ్ పోర్టల్‌లో దాదాపు 9 లక్షల ఎంఎస్ఎమ్ఈలు నమోదు అయినవి. ఈ నమోదిత పరిశ్రమలలో కేవలం 0.33% మధ్యస్థ సంస్థలు
- TG-iPASS పోర్టల్‌లో కొత్త ఎంఎస్ఎమ్ఈ యూనిట్ల వార్షిక రిజిస్ట్రేషన్ ఆర్థిక సంవత్సరం 2014 నుండి ఆర్థిక సంవత్సరం 2023 వరకు సంవత్సరానికి 11-15% పెరిగింది

ఆర్థిక సంవత్సరంలో నమోదైన ఎంఎస్ఎంఈల సంఖ్య

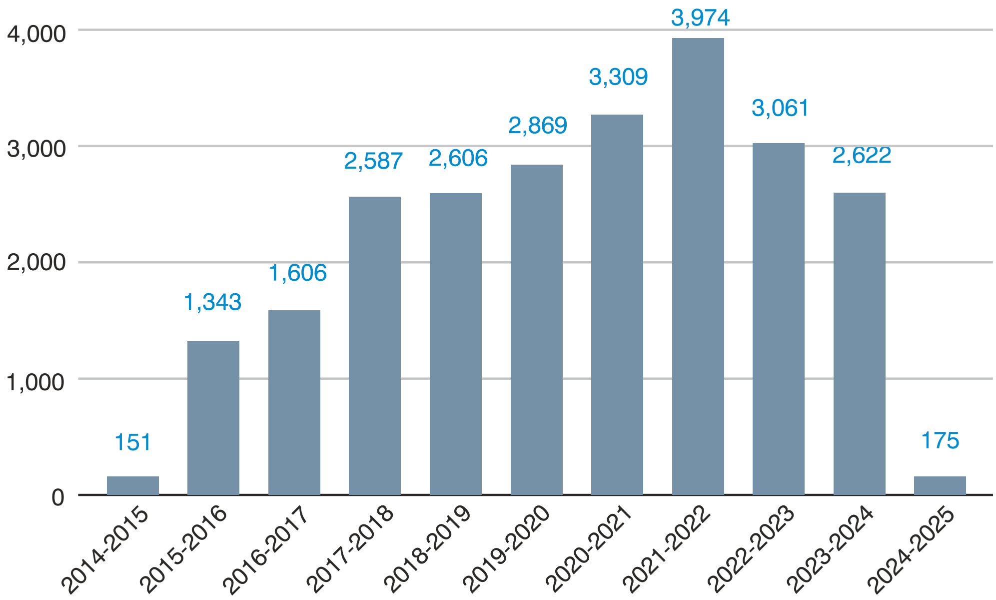

TG-iPASSలో ఎంఎస్ఎంఈలు 2018లో సగటున రూ. 1 కోటి పెట్టుబడిని అందుకున్నాయి. ఈ పెట్టుబడి 2022లో సగటున రూ. 2.15 కోట్లకు పెరిగింది.

తెలంగాణలో పరిశ్రమల పెట్టుబడి

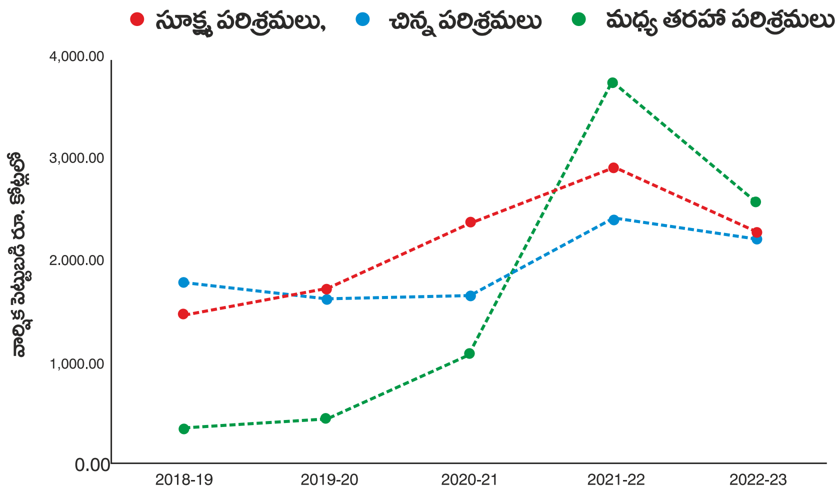

రాష్ట్ర రాజధాని చుట్టూ ఎంఎస్ఎమ్ఈ కేంద్రీకరణ

రాష్ట్రం	రాజధాని మరియు సమీప జిల్లాలు	ఎంపిక చేసిన జిల్లాల్లో ఎంఎస్ఎమ్ఈలు	రాష్ట్రంలో మొత్తం ఎంఎస్ఎమ్ఈలు	ఎంపిక చేసిన జిల్లాల్లో ఎంఎస్ఎమ్ఈల % వాటా
తెలంగాణ	హైదరాబాద్	3,58,563	8,93,790	40
	రంగారెడ్డి			
	మేడ్చల్ - మల్కాజ్ గిరి			

- ఉద్యమ్ రిజిస్ట్రేషన్ల డేటా ప్రకారం, తెలంగాణలో 40% ఎంఎస్ఎంఈలు రాజధాని జిల్లా మరియు చుట్టుపక్కల ఉన్నాయి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం 2023లో నిర్వహించిన సర్వేలో ~25,000 తయారీ మరియు సేవల ఆధారిత ఎంఎస్ఎంఈలు మేడ్చల్-మల్కాజగిరి, సంగారెడ్డి మరియు రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో పనిచేస్తున్నాయని తేలింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉపాధి కల్పించిన ప్రధాన రంగాలు వాటి సంఖ్య

పరిశ్రమ	కార్మికుల సంఖ్య			
	సూక్ష్మ పరిశ్రమలు	చిన్న పరిశ్రమలు	మధ్యతరహా పరిశ్రమలు	మొత్తం
సేవలు	29,34,242	2,39,793	93,330	32,67,365
ఆహార తయారీ	9,23,611	62,271	24,211	10,10,093
ఖనిజ ఆధారిత మరియు చెక్క ఆధారిత పరిశ్రమలు	4,08,110	26,837	9,379	4,44,326
ఇంజనీరింగ్ మరియు క్యాపిటల్ గూడ్స్	3,67,952	67,558	37,763	4,73,273
FMCG మరియు గృహోపకరణాలు	3,60,892	33,411	14,489	4,08,792
టెక్స్‌టైల్స్ పరిశ్రమలు	2,76,601	10,860	9,348	2,96,809
ఆటో మరియు విడిభాగాలు	2,46,534	8,292	9,427	2,64,253
ఆరోగ్యం & లైఫ్ సైన్సెస్	1,42,209	38,605	34,385	2,15,199
ప్లాస్టిక్ మరియు పాలిమర్లు	82,314	21,958	14,077	1,18,349
ఎలక్ట్రానిక్స్ & ఐటి హార్డ్‌వేర్	72,574	7,172	8,122	87,868
రత్నాలు మరియు ఆభరణాలు	59,750	8,984	3,398	72,132
వ్యర్థాల నిర్వహణ మరియు గ్రీన్ టెక్నాలజీస్	23,804	1,631	598	26,033

తెలంగాణ రాష్ట్రం అంతర్గత సర్వే ప్రకారం సేవ రంగంలో 33 లక్షల మంది ఉద్యోగాలను కలిగి ఉన్నారు. ఈ రంగం తదుపరి (6) అత్యధిక రంగాల కంటే పురోగతిని అధిగమించింది.

ఎంఎస్ఎంఈల యాజమాన్యం సామాజిక స్థితి

రాష్ట్రం	SC (%)	ST (%)	OBC (%)	General (%)
తెలంగాణ	14.94	8.75	27.69	48.62

తెలంగాణలో, 14.94% ఎంఎస్ఎంఈల యజమానులు షెడ్యూల్డ్ కులాలు (SC), 8.75% షెడ్యూల్డ్ తెగలు (ST), 27.69% ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు (OBC) మరియు మిగిలినవారు ఇతరులు

ఎంఎస్ఎంఈలలో మహిళ పారిశ్రామిక వేత్తల భాగస్వామ్యం

రాష్ట్రం	మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలు	స్త్రీ జనాభా	స్త్రీ వ్యవస్థాపకత / 1,000 మంది మహిళలు
తెలంగాణ	58,644	1,88,42,000	3.1

తెలంగాణలో, రాష్ట్రంలోని ప్రతి 1,000 మంది వయోజన మహిళలకు 3.1 మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలు ఉద్యమ్ పోర్టల్‌లో నమోదు చేసుకున్నారు.

రాష్ట్రాల వారిగా 2020-2023 సం॥లో మూతపడిన ఎంఎస్ఎంఈ యూనిట్స్

రాష్ట్రం	మూసివేసిన యూనిట్ల సంఖ్య
తెలంగాణ	231
గుజరాత్	1,626
హర్యానా	558
కర్ణాటక	804
మహారాష్ట్ర	5,082
తమిళనాడు	2,456

అధ్యయనం చేసిన రాష్ట్రాలలో ఉద్యమ్ పోర్టల్‌లో తెలంగాణలో అతి తక్కువ సంఖ్యలో ఎంఎస్ఎంఈ మూసివేతలను కలిగి ఉంది. తెలంగాణ ఇండస్ట్రియల్ హెల్త్ క్లినిక్ (TIHCL) 2018లో స్థాపించబడింది. మార్చి 2024 వరకు, క్లినిక్ 1,340 ఎంఎస్ఎంఈలకు మద్దతునిచ్చింది మరియు 115 యూనిట్లను పునరుద్ధరించింది.

నిర్దేశిత లక్ష్యాలు

గడిచిన 10 సం॥లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎమ్ఈల అభివృద్ధి లో గొప్ప ప్రగతి సాధించడం జరిగింది. రాష్ట్రములో ఎంఎస్ఎమ్ఈలు ఆధునీకరించబడి నమోదు ప్రక్రియలో TG-iPASS నందు 2014 సం॥ నుండి 2023 సం॥ వరకు ప్రతి ఏటా 11 నుండి 15 % అభివృద్ధి చెందడం జరిగింది. అలాగే 2018 సం॥ నుండి 2023 సం॥ మధ్య కాలములో TG-iPASS నందు సగటు పెట్టుబడి 115% కు ఎగబాకడం జరిగింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎంఎస్ఎంఈలు అభివృద్ధిలో ఉన్నప్పటికి ఎన్నో సవాళ్లను ఎదుర్కొంటూనే గణనీయమైన ప్రగతి సాధించినది. NSS అంచనాల ప్రకారము 65.7% ఎంఎస్ఎంఈలు ఇంకనూ గుర్తింపు పొందవలసి ఉన్నవి. TG-iPASS సమాచారము ప్రకారము మధ్య తరహా సంస్థలు పరిమితం చేయబడ్డాయి. 2016 సం. నుండి 2023 వరకు తయారీ సంస్థలు 2.9% సేవా రంగములలో 3.5% మాత్రమే ఎంఎస్ఎంఈలు TG-iPASS నందు నమోదు కావడం జరిగింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎంఎస్ఎంఈల రిజిస్ట్రేషన్ ఖర్చుతో కూడుకుని ఉన్నది. రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన చిన్న సంస్థలలో కూడా 35% వరకు శ్రమ ఖర్చు (Labour) పెరగడం గమనించడం అయినది. అలాగే తయారీ సంస్థలలో ఎంఎస్ఎంఈల భూమి మరియు భవనాల నిబంధనలను పాటించాలంటే 40 నుండి 50% వరకు ఖర్చు పెరగడం జరుగుతుంది. అలాగే ఇతర నిబందనల పాటించవలసిన ఖర్చు పెరగడంతో బలవంతంగా అనాదికారిక సంస్థలుగా ఉండిపోతున్నాయి.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎంఎస్ఎంఈల పరిమాణంలో ఎదగడానికి తగినన్ని వనరులు, శ్రామికుల ఖర్చు మరియు భూములు అందుబాటులో లేకపోవటం, ఆర్థిక వనరులు, ఉత్పత్తిపై భారం పెరుగుతుంది. అలాగే నైపుణ్యం గల శ్రామికులు అందుబాటులో లేకపోవడం గ్లోబల్ మార్కెట్ కు అనుసంధానించక పోవడంతో ఎంఎస్ఎంఈలు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నాయి. ప్రస్తుతం ఎంఎస్ఎంఈలు క్రమ పద్దతిలో పరిష్కరించడానికి రూపొందించబడింది, తద్వారా ఎంఎస్ఎంఈలు కాలక్రమేణా పరిమాణంలో పెరుగుతాయి.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే TG-iPASS ప్రక్రియ ద్వారా సంస్కరణలు అమలు పరుస్తుంది మరియు సంస్థల నిర్వహణ ఖర్చులు తగ్గించే విధంగా దోహద పడుతుంది. రాష్ట్రంలో ఎంఎస్ఎంఈలపై (2) రకాల సర్వేలు చేయడం జరిగింది. ఇందులో భాగంగా ఎంఎస్ఎంఈలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను గుర్తించడం జరిగింది మరియు ఇట్టి సమస్యలపైనా ఎంఎస్ఎంఈలకు అవసరమైన సహాయ సహకారాలు అందించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధితో ఉంది.

ప్రస్తుతం ఎంఎస్ఎంఈ పాలసీ 21 వ శతాబ్దంలో సమగ్ర వ్యాపారం ద్వారా గొలుసు వ్యవస్థ (Chain System) మరియు పర్యావరణ వ్యవస్థను సమగ్ర సాంకేతికతను పరస్పరం అంది పుచ్చుకోవడంలో సహాయ పడుతుంది. ప్రభుత్వం చిన్న తరహా సంస్థలకు కూడా పరిశ్రమ 4.0 కింద వాడుక భాషలో (మాధ్యమం)లో అందించడం జరుగుతుంది.

21వ శతాబ్దపు అవసరాలకు అనుగుణంగా వ్యాపార రంగంలో ఆదర్శవంతమైన వ్యాపార నిర్వహణకు ఎంఎస్ఎంఈలను తీర్చిదిద్దుతుంది. ఎంఎస్ఎంఈలు తమ వ్యాపార విస్తరణను చురుకుగా చేయడం కోసం మరియు ఇండస్ట్రీ 4.0కు అనుగుణంగా ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకునే విధంగా ప్రోత్సహిస్తుంది.

MSME పాలసీ లక్ష్యాలు

పాలసీ విజయానికి ప్రభావం చేసే అంశాలు, ఫలితాలు మరియు సూచికలు

ప్రభావం

GSDPకి ఎంఎస్ఎంఈల సహకారంలో 10% పెరుగుదల

TG-iPASS లో నమోదైన ఎంఎస్ఎమ్ఈల సంఖ్యలో ఏటా 15% వృద్ధి

ఫలితాలు

సమగ్ర ఉపాధి కల్పన	సమానమైన ఆర్థిక వృద్ధి	టెక్నాలజీ ఆధునీకీకరణ చెందుతుంది	మెరుగైన ఉత్పాదకత

సూచికలు

ఎంఎస్ఎంఈలలో 20% ↑ఉద్యోగాలు పెంపు ఇందులో 30% SC/ST + మహిళా కార్మికులు	మొత్తం ఎంఎస్ఎంఈలలో ప్రస్తుతం <10% ఉన్న జిల్లాల్లో 20% ↑ఎంఎస్ఎంఈలు	సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్యస్థ యూనిట్‌కు సగటు మూలధన పెట్టుబడిలో 10% ↑	GVA 10% ↑ వాటా 10% ఎంఎస్ఎంఈలు తదుపరి కేటగిరీకి ఎదుగుదల

తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ విధానం ద్వారా ఎంఎస్ఎంఈల వృద్ధికి ఆరు అడ్డంకులను గుర్తించింది. ఈ అడ్డంకులు తొలగించడానికి ఈ క్రింది చర్యలను ప్రతిపాదిస్తుంది.

1. సరసమైన ధరలకు భూమి లభ్యత మరియు అందుబాటులో ఉండడం
2. ఆర్థిక వనరులను అందుబాటులో ఉంచడం
3. ముడి పదార్థాల లభ్యతను అందుబాటులో ఉంచడం
4. నైపుణ్యంగల కార్మికుల లభ్యత మెరుగు పరచడం
5. నూతన సాంకేతికతను ప్రోత్సహించడం
6. మార్కెట్‌లతో అనుసంధానత మెరుగుపరచడం

తెలంగాణలో MSMEలు ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లు

భూమి సౌలభ్యత :

- తెలంగాణ రాష్ట్రం ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చుకుంటే తెలంగాణ పరిశ్రమల మౌలిక సదుపాయాల సంస్థ (స్క్వేర్ మీటరు భూమి) భూమిని ఎక్కువ ధరకు కేటాయించడం జరుగుతుంది.

- ఉదా.. సిద్దిపేట పారిశ్రామిక వాడలో చదరపు మీటరుకు రూ.31360/- లు, పటాన్ చెరు(సంగారెడ్డి) లో రూ.21,280/- లు మరియు కరీంనగర్ లో రూ. 10,000/- లు కానీ మన పక్క రాష్ట్రమైన మహారాష్ట్రలో industrial development corporation ధర రూ. 3204/- స్క్వేర్ మీటరు ఖండాల ఫేస్-2 (పుణె) మరియు రూ. 4187/- స్క్వేర్ మీటరు బండ్లా పూర్ (థానే), అలాగే గుజరాత్ లో రూ. 3650/- స్క్వేర్ మీటర్ సదానంద్ MSME పార్క్ (అహ్మదాబాద్), రూ. 6505/- లు స్క్వేర్ మీటర్ అప్పేరెల్ పార్క్ (అహ్మదాబాద్) మరియు రూ.6505/- స్క్వేర్ మీటర్ నాందేశ్వరి (వడోదరా)లో.

- తెలంగాణ ఆహార శుద్ధి సంఘం (TGFPS) నిర్వహించిన సర్వేలో ఎంఎస్ఎంఈలకు రాష్ట్ర రాజధాని పరిసర ప్రాంతాలలో ఆహార పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు భూమి అవసరం ఉంది. తెలంగాణ పరిశ్రమల మౌలిక సదుపాయాల సంస్థ (TGIIC) చెందిన 33 ఖాళీ ప్లాట్లలో దాదాపు 13 ప్లాట్లు రాష్ట్ర రాజధాని నుండి 2-3 గంటల దూరంలో ఉండడం వలన ఆహార పరిశ్రమల యొక్క వ్యాపార నిర్వహణ, రవాణా మరియు లాజిస్టిక్స్ పై విపరీతమైన ఖర్చు పెరుగుతుంది.

- అంతేకాకుండా జోనల్ నిబందనల వలన హైదారాబాద్‌లో పారిశ్రామిక వాడల ఏర్పాటుకు కావలసినంత భూమి అందుబాటులో లేదు. ఇతర జోన్లలోని నిబంధనలతో పోలిస్తే బాహ్యవలయ రహదారి మరియు ప్రాంతీయ వలయ రహదారి మధ్య ప్రతిపాదించిన తయారీ రంగానికి తగినంత భూమి లభ్యత లేకపోవడం.

మూలధనం లభ్యత :

- తెలంగాణ రాష్ట్ర అంతర్గత సర్వే ప్రకారము ఎంఎస్ఎంఈలు ఈ కింద తెలిపిన ఆర్థిక పరమైన సవాళ్లను ఎదుర్కొంటునాయి.
    - ఎంఎస్ఎంఈలు బ్యాంకు రుణాల కోసం నిర్దేశించిన నిబంధనలని తీర్చడం కష్టంగా ఉన్నది. కొన్ని సందర్భాల్లో, బ్యాంకులు ఎంఎస్ఎంఈలను రుణ విలువలో 200% వరకు పూచీకత్తుగా అడుగుతాయి.
    - ఎంఎస్ఎంఈలకు బ్యాంకులు అందించగలిగే దానికంటే ఎక్కువ రుణం అవసరం. 2024 SIDBI నివేదిక ప్రకారం భారతదేశంలో, 2022 మరియు 2023 జూలై–సెప్టెంబర్ మధ్య కాలంలో క్రెడిట్ కోసం డిమాండ్ 29% పెరగగా రుణాల పరిమితి మాత్రం 20%గా ఉంది. క్రెడిట్ సరఫరాలో ఈ పెరుగుదలలో ఎక్కువ భాగం బ్యాంకులు ఎక్కువ 'సూక్ష్మ–రుణాలు' అంటే 1 కోటి కంటే తక్కువ విలువ కలిగిన రుణాలు ఇవ్వడం జరిగింది. రుణాలు రూ. 1 కోటి విలువలోపు 7% వరకు పెరిగాయి. రూ. 1 నుండి 10 కోట్లు మధ్య రుణాలు 3% మాత్రమే సంవత్సరం లో నాలుగవ క్వార్టర్ లో పెరిగాయి. 10 కోట్ల కంటే ఎక్కువ విలువ గల రుణాలు 9% తగ్గాయి. 2023 నివేదిక ప్రకారం రుణ వృద్ధిలో తెలంగాణ రాష్ట్రం జాతీయ ధోరణిని అనుసరిస్తోంది. FY 2022 మరియు FY 2023 (4%) క్రెడిట్ సరఫరాలో తెలంగాణ రాష్ట్రం మూడవ అతిపెద్ద వృద్ధిని సాధించింది. ఈ కాలంలో 1 కోటి కంటే తక్కువ విలువ గల రుణాలు 23% పెరిగాయి, రూ. 1 నుండి 10 కోట్లు రుణాల మధ్య 1% మాత్రమే వృద్ధి చెందాయి మరియు రూ. 10 కోట్లు పైబడిన రుణాలు 19% తగ్గాయి.
    - ఎంఎస్ఎంఈలు ఆర్థిక సంస్థల నుండి రుణాలు మంజూరీ విషయంలో దస్త్రాలు మరియు ఇతర విషయాలు అందజేయడంలాంటి పలు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాయి.
    - ముఖ్యంగా సూక్ష్మ మరియు చిన్న సంస్థల ఎంఎస్ఎంఈలు తమ నిర్వహణ మూలధన పెట్టుబడి అవసరాల కోసం రుణాలు పొందడం సవాలుగా ఉంది. 81% మైక్రో ఎంటర్‌ప్రైజెస్ మరియు 50% చిన్న మరియు మధ్యతరహా పరిశ్రమలు రుణాలు పొందడానికి 90 రోజుల కంటే ఎక్కువ కాల వ్యవధిని తీసుకోవడం ద్వారా వర్కింగ్ క్యాపిటల్ సవాలు ఎదుర్కొంటున్నాయి. ఎంఎస్ఎంఈలు పరిమిత ఆస్తులను కలిగి ఉన్నందున, వారి ఆస్తులలో చాలా వరకు ఇప్పటికే ఆర్థిక మూలధన అవసరాలకు పూచీకత్తుగా ఉంచడం వలన రుణాలు పొందడం కష్టంగా ఉంది.

ముడి పదార్థాల అందుబాటు :

- రాష్ట్రంలోని ఎంఎస్ఎంఈలకు సరసమైన ధరలకు నాణ్యమైన ముడి పదార్థాలు అవసరం ఉంది. అయితే, గత రెండేళ్లలో భారతదేశం అంతటా ముడిసరుకు ధరలు పెరిగాయి. ఉదాహరణకు, అనేక ఉత్పాదక ఎంఎస్ఎంఈలు ఉపయోగించే ప్రాథమిక పదార్థం కలప ధర జనవరి 2023లో రూ. 408 నుండి జూలై 2024 నాటికి రూ. 472కి పెరిగింది. పెరుగుతున్న ముడిసరుకు వ్యయాలు 65% సూక్ష్మ మరియు మధ్యతరహా సంస్థలలో మరియు 97% చిన్న వ్యాపారాలపై ప్రభావం చూపడం వల్ల అవసరమైన రుణాలు పొందడం సవాలుగా మారింది.

- ఎంఎస్ఎంఈలు సమయానికి ముడి పదార్థాలను సమకూర్చుకోడానికి కష్టపడుతున్నాయి. పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్యశాఖ వారి వార్షిక నివేదిక ప్రకారం తెలంగాణలోని 25% ఎంఎస్ఎంఈలు ముడిసరుకు సరఫరాలో జాప్యాన్ని పొందుతున్నాయి.

- భారతదేశంలోని 92 కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్లలో (CFC) ఉండగా కేవలం 1 మాత్రమే తెలంగాణలో మైక్రో అండ్ స్మాల్ ఎంటర్ప్రైజెస్-క్లస్టర్ డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్ (MSE-CDP) పథకం కింద ఉంది. రాష్ట్రంలోని ఎంఎస్ఎంఈలకు మరిన్ని పరీక్షా సౌకర్యాలు అవసరం. ఉత్పత్తిలో ఉపయోగించే ముడి పదార్థాల నాణ్యతను పరీక్షించడానికి మరియు ఎగుమతి విలువ గొలుసుతో ఏకీకృతం చేయడానికి ఎంఎస్ఎంఈలకు ఇటువంటి పరీక్షా కేంద్రాలు ముఖ్యమైనవి. ఇటువంటి కేంద్రాలకు ఎంఎస్ఎంఈలకు కొత్త మార్గాలను సూచిస్తే ఖర్చు తగ్గుతుంది.

- తెలంగాణ స్టేట్ ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ సొసైటీ నిర్వహించిన సర్వేలో ఎంఎస్ఎంఈలు గిడ్డంగులు మరియు కోల్డ్ స్టోరేజీ సౌకర్యాలను పొందేందుకు కష్టపడుతున్నాయని సూచిస్తున్నాయి. ఎంఎస్ఎంఈలు మరింత మెరుగైన నాణ్యమైన వ్యాపార మౌలిక సదుపాయాల నుండి ప్రయోజనం పొందుతాయి, ఆహార శుద్ధి వంటి ప్రాముఖ్యత ఉన్న రంగాలలో ముడి పదార్థాలను సకాలంలో పంపిణీ చేయడానికి మరియు నిల్వ చేయడానికి మరియు తుది ఉత్పత్తులను సరఫరాను చేయడానికి గిడ్డంగుల సౌకర్యాలపై ఎక్కువగా ఆధారపడతాయి. తెలంగాణలో 161 నమోదిత గిడ్డంగులు (జిల్లాకు-5 చొప్పున), తమిళనాడులో 848 (జిల్లాకు-22చొప్పున) ఉన్నాయి.

శ్రామిక శక్తి కొరత :

- అంతర్గత సర్వే ప్రకారం, ఎంఎస్ఎంఈలకు నైపుణ్యం కలిగిన కార్మికుల లభ్యత ఎంతో అవసరం. ఈ సర్వే ప్రకారం తెలంగాణలోని కార్మికులకు సాంకేతిక నైపుణ్యాలు ఉన్న వారికి షెడ్యూలింగ్, ప్రొడక్షన్ ప్లానింగ్, ప్రాసెస్ ప్లానింగ్ మరియు ఇన్వెంటరీ మేనేజ్‌మెంట్ వంటి షాప్ ఫ్లోర్ నైపుణ్యాలను రూపొందించడంలో మద్దతు అవసరం 2024 సం. భారతదేశ నైపుణ్యాల నివేదిక ద్వారా నిరూపించబడింది, తెలంగాణలో అత్యధికంగా (76.7%) యువత సంఖ్యా నైపుణ్యాలు కలిగి ఉందని చూపిస్తుంది. అయితే, తెలంగాణలో 37.7% ప్రతిభావంతులకు మాత్రమే విమర్శనాత్మక ఆలోచనా నైపుణ్యాలు ఉన్నాయి. ITIల వంటి అధికారిక సంస్థలలో నేర్చుకున్న నైపుణ్యం షాప్ ఫ్లోర్ లో పని చేయడానికి నైపుణ్యం సరిపోవడం లేదు. కాబట్టి, అధికారిక సంస్థలు ఉద్యోగ శిక్షణ నైపుణ్యాన్ని పనిచేసే దగ్గరే అందించాలి. రాష్ట్రంలోని కార్మికులు దీనిని గుర్తించారు, కాబట్టి తెలంగాణలో 96.7% యువ ప్రతిభావంతులు ఇంటర్న్‌షిప్ అవకాశాల కోసం చూస్తున్నారు.
- ప్రభుత్వ అంచనాల ప్రకారం తెలంగాణలో 5 నుంచి 6 లక్షల మంది వలస కార్మికులు ఉన్నారు. ప్రభుత్వ అంతర్గత సర్వే ప్రకారం, ఎంఎస్ఎంఈలు తమ సొంత రాష్ట్రానికి తిరిగి వెళ్లే వలస కార్మికుల సమస్యను క్రమం తప్పకుండా ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. వలస కార్మికులు కష్ట సమయాల్లో ప్రభుత్వ సహాయాన్ని పొందేందుకు తమ ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళవలసి వస్తుంది. వలస కార్మికులు కూడా తమ ఆర్థిక స్థితి పెరిగినట్టు గ్రహిస్తే తిరిగి తమ సొంత స్థలంలో ఉపాది పొందేందుకు ఇష్టపడతారు.
- రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ రేటు 7.6%. రాష్ట్రంలో ఉపాధిని పొందగల కార్మికులు పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్నారని 2024 ఇండియా స్కిల్ రిపోర్ట్ చెబుతుంది. 18-21 ఏళ్ల కేటగిరీలో (85.45%) రాష్ట్రంలో అత్యధికంగా ఉద్యోగావకాశాలు పొందే అవకాశం ఉంది. తెలంగాణలోని పట్టణ మహిళల నిరుద్యోగం రేటు రాష్ట్రంలోని ఇతర గ్రూపుల కంటే ఎక్కువగా ఉంది. దీనిని బట్టి పట్టణ స్త్రీలను తమ సామర్థ్యం మేరకు ఉపయోగించబడటం లేదు అని తెలుస్తుంది.

సాంకేతికత సాలభ్యత లేకపోవడం :

- రాష్ట్రంలోని ఎంఎస్ఎంఈలు ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో సాంకేతిక సాధనాలను అనుసరించడం ద్వారా వారి ఉత్పాదకత, సామర్థ్యం మరియు వృత్తిపరమైన భద్రతను మెరుగుపరుస్తాయి.
- ఒక నమూనా సర్వే ప్రకారం, తెలంగాణలోని 25% ఎంఎస్ఎంఈలకు మాత్రమే పారిశ్రామిక ప్రక్రియల ఆటోమేషన్ ఎంపికల గురించి 10% మందికి మాత్రమే ఇంటర్నెట్ ఆఫ్ తింగ్స్ గురించి తెలుసు. అన్ని సంబంధిత సాంకేతికతలలో, ఎంఎస్ఎంఈలకు రోబోటిక్స్ మరియు బ్లాక్‌చెయిన్‌ల గురించి కనీస అవగాహన లేదు. సర్వే చేసిన ఎంఎస్ఎంఈలలో కేవలం 38% వాటికి మాత్రమే GoI ప్రవేశపెట్టిన క్రెడిట్ లింక్డ్ క్యాపిటల్ సబ్సిడీ & టెక్నాలజీ అప్‌గ్రేడేషన్ స్కీమ్ గురించి తెలుసు.
- వాటాదారుల సంప్రదింపులలో ఎంఎస్ఎంఈ ఎంటర్‌ప్రైజెస్ కింది సాంకేతికతమైన సవాళ్లను స్వీకరించడానికి ముఖ్యమైన అడ్డంకులుగా నివేదించబడ్డాయి.:
    - అధిక ధరకు సాంకేతిక ఉపకరణాలు మరియు సామగ్రి
    - ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో సాధనాలని ఏకీకృతం చేయడం మరియు
    - సాంకేతికత ఉపకరణాలని సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకునే నైపుణ్యం కలిగిన మానవ వనరులు లేకపోవడం.

మార్కెట్‌లతో అనుసంధానం లేకపోవడం :

- అంతర్గత సర్వే ప్రకారము తెలంగాణలోని ఎంఎస్ఎంఈలు జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ కొనుగోలుదారులచే నిర్ణయించబడిన సంక్లిష్టమైన ఉత్పత్తి పరీక్ష ధృవీకరణలు మరియు ఎగుమతి ప్రమాణాలను అర్థం చేసుకోవడానికి కష్టపడుతున్నాయి. ఎంఎస్ఎంఈలు ఆర్థిక వనరులు, సాంకేతికత మరియు మౌలిక సదుపాయాల కొరతను నివేదించాయి, ప్రపంచ మార్కెట్‌తో పోటీపడే సామర్థ్యాన్ని తగ్గిస్తుంది.

- ఎంఎస్ఎంఈలు ప్రమాణాలు మరియు ధృవపత్రాలు అనుగుణంగా ఉండటం ద్వారా ప్రభుత్వ టెండర్లు మరియు అంతర్జాతీయ వాణిజ్యంతో సహా అధికారిక మార్కెట్‌లను యాక్సెస్ చేయడంలో సహాయపడుతుంది. ఉదాహరణకు, ZED సర్టిఫికేషన్ ఎంఎస్ఎంఈలలో జీరో డిఫెక్ట్ జీరో ఎఫెక్ట్ (ZED) పద్ధతుల సంస్కృతిని ప్రోత్సహిస్తుంది. 2023 నాటికి, తెలంగాణలో 64 సంస్థలు ZED రిజిస్ట్రేషన్‌ను పొందితే, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 8,868 సంస్థలు ZED నమోదు కలిగి ఉన్నాయి.

- అంతర్గత సర్వే ప్రకారం, రాష్ట్రంలోని 13% ఎంఎస్ఎంఈలు మార్కెట్లను యాక్సెస్ చేయడానికి ఇ-కామర్స్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లను ఉపయోగిస్తున్నాయి. ఎంఎస్ఎంఈలు ఇ-కామర్స్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లను ఉపయోగించుకోవడం ద్వారా మార్కెట్ యాక్సెస్ మెరుగు పడుతుంది మరియు ఇ-కామర్స్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌ల ద్వారా ఎంఎస్ఎంఈలను స్థానిక మార్కెట్‌లకు మించి విస్తరించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

- తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్వహించిన సర్వేలో, రాష్ట్రంలోని మధ్యతరహా సంస్థలు ఎగుమతి సంబంధిత నియమ నిబంధనలు మరియు ప్రమాణాలను అర్థం చేసుకోవడంలో ఇబ్బందులున్నాయని పేర్కొన్నాయి. స్పష్టత లేకపోవడం ద్వారా ఎంఎస్ఎంఈలు వారి ప్రక్రియలను మరియు ఉత్పత్తులను ఎగుమతి అవసరాలకు అనుగుణంగా మార్చుకునే సామర్థ్యాన్ని పరిమితం చేస్తుంది.

అందుబాటులో సరసమైన ధరలకు భూమి లభ్యత:

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎంఎస్ఎంఈలను అభివృద్ధి చేసేందుకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. ఈ క్రమంలో, ఎంఎస్ఎంఈల కోసం ప్రత్యేక పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాల నిర్మాణం మరియు సరసమైన ధరలకు భూమిని అందుబాటులో ఉంచడం ద్వారా ప్రభుత్వం భూమి లభ్యతను సులభతరం చేస్తుంది. అదనంగా, ఎంఎస్ఎంఈలు పెట్టిన పెట్టుబడిని ఉత్పాదకంగా ఉపయోగించుకోవడంలో సహాయపడటానికి సరైన పద్ధతిలో భూమి యొక్క వినియోగాన్ని పెంచాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తుంది.

- **ఎంఎస్ఎంఈల కోసం పారిశ్రామిక పార్కుల స్థాపన:** ప్రభుత్వం నిర్మించాలని యోచిస్తున్న ప్రతి పారిశ్రామిక పార్కులో 20% ప్లాట్లు ఎంఎస్ఎంఈల కోసం రిజర్వ్ చేయబడతాయి. వచ్చే 5 సంవత్సరాలలో ప్రతి జిల్లాలో 1 పారిశ్రామిక పార్కును అభివృద్ధి చేయాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తోంది. దీంతోపాటు ఔటర్ రింగ్ రోడ్డు (ORR), రీజినల్ రింగ్ రోడ్డు (RRR) మధ్య 10 పారిశ్రామిక పార్కులను ప్రభుత్వం నిర్మిస్తుంది. ఈ 10 పారిశ్రామిక పార్కులలో 5 ఎంఎస్ఎంఈ పార్కులు. ప్రతి ఎంఎస్ఎంఈ పార్కులో, 5% ప్లాట్లు మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు మరియు 15% ప్లాట్లు SC/ST పారిశ్రామికవేత్తలకు రిజర్వ్ చేయబడతాయి. ORR-RRR మధ్య ఉన్న 5 ఎంఎస్ఎంఈ పార్కులలో, 1 పార్క్ మహిళల యాజమాన్యంలోని ఎంఎస్ఎంఈల కోసం ప్రత్యేకంగా నిర్మించబడుతుంది మరియు 1 పార్క్ వినూత్న అంకుర సంస్థలకు ప్రత్యేకంగా నిర్మించబడుతుంది. ఈ పార్కులలో హాస్టళ్లు, పిల్లల ఆట స్థలాలు, టాయిలెట్లు, నాణ్యతా ప్రమాణ పరీక్షా కేంద్రాలు మరియు పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి కేంద్రాలు వంటి సౌకర్యాలు ఉంటాయి.

- **పరిశ్రమల స్థాపనకు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ మరింత భూమిని అందుబాటులోకి తేవటం:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఔటర్ రింగ్ రోడ్ (ORR) మరియు రీజినల్ రింగ్ రోడ్ (RRR) మధ్య ప్రాంతాల మాస్టర్ ప్లాన్‌లలో పారిశ్రామిక, వాణిజ్య మరియు మిశ్రమ భూవినియోగ జోన్‌లుగా వర్గీకరించి వాటి ప్రాంతాలను పెంచుతుంది. అదనంగా, రాజధాని ప్రాంతం చుట్టూ ఉన్న పెరి-అర్బన్ ప్రాంతాల్లో కార్యకలాపాలు నిర్వహించడానికి ప్రభుత్వం మరిన్ని గ్రీన్ మరియు ఆరంజ్ ఎంఎస్ఎంఈలను అనుమతిస్తుంది.

- **భూమి కొనుగోలుపై రాయితీలు అందించడం:** ఎస్సీ/ఎస్టీ వ్యవస్థాపకులు నిర్వహిస్తున్న ఎంఎస్ఎంఈలకు ప్రస్తుతం T-PRIDE కింద భూమి ధరపై రూ. 30 లక్షల పరిమితితో 33 1/3% రాయితీ ఇవ్వబడింది. ఎస్సీ/ఎస్టీ పారిశ్రామికవేత్తలకు ప్రభుత్వం పరిమితిని రూ.50 లక్షల పరిమితిలో 50% రాయితీ ఇవ్వనుంది. ఇతర ఎంఎస్ఎంఈల కోసం, T-IDEA కింద ప్రస్తుతం అందిస్తున్న రాయితీ ప్రయోజనాలను తగ్గించకుండా, సాధ్యమయ్యేంత వరకు భూమిని అందుబాటు ధరలో ఉంచడానికి ప్రభుత్వం కొత్త ఫార్ములాను ప్రవేశపెడుతుంది. ఎంఎస్ఎంఈలకు ప్రస్తుతం T-PRIDE మరియు T-IDEA పాలసీల కింద పారిశ్రామిక అవసరాల కోసం భూమి కొనుగోలు మరియు లీజుపై చెల్లించాల్సిన స్టాంప్ డ్యూటీపై 100% రాయితీ ఇవ్వబడింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇలాగే ఈ విధానాన్ని కొనసాగిస్తుంది.

- **ఫ్లాటెడ్ ఫ్యాక్టరీల అభివృద్ధికి ప్రేరణ:** రాజధాని నగరం చుట్టూ ఉన్న కాంపాక్ట్ ఉత్పత్తి వేదికలతో ఎంఎస్ఎంఈలను అనుసందానించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈల కోసం కనీసం 20% యూనిట్లను కేటాయించే ప్రైవేట్ ఫ్లాటెడ్ ఫ్యాక్టరీ కాంప్లెక్స్‌ల అభివృద్ధిని ప్రోత్సహిస్తుంది. ఫ్లాటెడ్ చేయబడిన ఫ్యాక్టరీ డెవలపర్లు భూమి కొనుగోలు మరియు లీజుపై వర్తించే స్టాంప్ డ్యూటీపై ప్రభుత్వం 100% రాయితీ అందిస్తుంది. ఈ విధానం కింద స్వతంత్ర యూనిట్లకు అందించే భూమి ధరపై రాయితీలు ప్రైవేట్ ఫ్లాటెడ్ ఫ్యాక్టరీ డెవలపర్‌లకు కూడా వర్తిస్తాయి. పార్కింగ్, సెట్‌బ్యాక్‌లు మరియు ఎత్తు పరిమితుల వంటి భవన ప్రమాణాలను సడలించడం కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. అదనంగా, ఫ్లాటెడ్ ఫ్యాక్టరీల నిర్మాణానికి పబ్లిక్ ప్రైవేట్ పార్ట్‌నర్ షిప్ (PPP) నమూనాలను అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

- **నియోజకవర్గ కేంద్రీకృత అభివృద్ధిలో మహిళలకు ప్రాధాన్యత:** మహిళలచే నిర్వహించబడే MSMEలను తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలోని 119 నియోజకవర్గాల్లో ఒక్కో చిన్న తరహా ఫ్లాట్ ఫ్యాక్టరీని అభివృద్ధి చేస్తుంది. స్వయం సహాయక బృందాలు (SHG) కేంద్రీకృతమై ఉన్న నియోజకవర్గాల్లో, ఈ ఫ్లాట్ ఫ్యాక్టరీలలో చిన్న వ్యాపారాలు ఏర్పాటు చేసుకునేందుకు SHGల మహిళా సభ్యులను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తుంది. ఫ్లాట్ ఫ్యాక్టరీలు ఈ క్రింది సౌకర్యాలను అందిస్తాయి: హాస్టల్స్, ఆట స్థలాలు, టాయిలెట్లు మరియు నాణ్యతా పరీక్షా కేంద్రాలు వంటి అంతర్నిర్మిత సౌకర్యాలు, వ్యాపారం, ఉత్పత్తి మరియు మార్కెట్ వ్యూహం అభివృద్ధిపై మద్దతు ఇవ్వడానికి అంతర్జాతీయ కన్సల్టెంట్లకు ప్రాముఖ్యత. స్త్రీ నిధి పథకం కింద షరతులు లేని రుణ లభ్యత 'గవర్నమెంట్ ఆఫ్ తెలంగాణ' ట్యాగ్‌తో కో-బ్రాండింగ్ సపోర్ట్ మరియు జాతీయ మరియు ఎగుమతి మార్కెట్ అనుసంధాన మద్దతు.

    - ORR మరియు RRR మధ్య, వినూత్నమైన అంకుర సంస్థలు మరియు ఎంఎస్ఎంఈల కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక ఫ్లాటెడ్ ఫ్యాక్టరీ నిర్మించబడుతుంది.

- **భూ వినియోగాన్ని మెరుగు పరచడానికి సౌకర్యాల ప్రోత్సాహం:** లేబర్ నిబంధనల ప్రకారం కార్మికులకు ఆట స్థలాలు, క్యాంటీన్ సౌకర్యాలు, వైద్య గదులు మొదలైన సౌకర్యాలను కేంద్రీకృతం చేయడానికి ఫ్లాటెడ్ ఫ్యాక్టరీలు, కాంప్లెక్స్‌లు, ఇండస్ట్రియల్ పార్కులు మరియు MSME క్లస్టర్‌లలో ఉన్న MSMEలను ప్రభుత్వం అనుమతిస్తుంది.

- **పారిశ్రామిక భూమిని లీజుకు అనుమతించడం:** ఈ విధానాన్ని ప్రారంభించిన 6 నెలలలోపు, ముందస్తుగా రికవరీపై 30 సంవత్సరాల లీజుకు కాలానుగుణంగా నిర్ణయించబడిన రేట్ల ప్రాతిపదికన ప్లాట్లు/షెడ్‌లను కేటాయించేందుకు తెలంగాణ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ (TGIIC)ని అనుమతించడానికి ప్రభుత్వం ఒక పథకాన్ని విడుదల చేస్తుంది. కాలానుగుణంగా నిర్ణయించబడిన రేట్ల ప్రకారం లీజు ప్రీమియం మరియు పరస్పర ఒప్పందం మరియు పెట్టుబడిపై రాబడి ఆధారంగా కొన్ని ఎంఎస్ఎంఈలకు లీజు వ్యవధిని పొడిగించవచ్చు.

రుణ సౌకర్యం సులభతరం :

ఎంఎస్ఎంఈలు కుంటుపడకుండా ఆర్థిక రుణాల లభ్యత సులభంగా ఉండేలా చేయడంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. సాంప్రదాయ మరియు ప్రత్యామ్నాయ వనరుల నుండి ఆర్థిక సౌలభ్యం మెరుగుపరచడానికి ప్రభుత్వం చర్యలను ప్రతిపాదిస్తోంది. అదనంగా, వర్కింగ్ క్యాపిటల్ సవాళ్లను తగ్గించడానికి ఎంఎస్ఎంఈలకు ఆర్థిక ప్రయోజనాల పంపిణీలో పారదర్శకత మరియు సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది.

- **సాంప్రదాయ ఆర్థిక వనరులను అందించడం:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈలకు ప్రభుత్వ ప్రయోజనాలతో సహా సాంప్రదాయ మార్గాల ద్వారా రుణ సౌకర్యం అందించడంలో సహాయం చేస్తుంది.
    - ఎంఎస్ఎంఈలకు మంజూరు కావాల్సిన రాయితీలను గ్యారంటీగా చూపించి రుణము పొందడానికి వెసులుబాటు కలిపించుట. దీనిని సంస్థాగతీకరించడానికి రాష్ట్ర స్థాయి బ్యాంకర్ల కమిటీ తో సంప్రదింపులు జరుపుట.

అదనపు ప్రోత్సాహకాలు : తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈలకు Capital Investment రాయితీ కింద ప్రయోజనాలను పెంచుతుంది. T-IDEA పథకం కింద, తయారీ సంస్థలు ప్రస్తుతం రూ. 20 లక్షల పరిమితి వరకు 15% మూలధన పెట్టుబడి రాయితీని పొందుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇప్పుడు రూ. 30 లక్షల పరిమితి వరకు 25% సబ్సిడీని అందిస్తుంది.

వ్యవస్థాపకులకు ప్రోత్సాహం: T-PRIDE పథకం కింద, ఎస్సీ/ఎస్టీ యాజమాన్యంలోని సూక్ష్మ మరియు చిన్న తయారీ సంస్థలు ప్రస్తుతం రూ. 75 లక్షల పరిమితి వరకు 35% మూలధన పెట్టుబడి రాయితీని పొందుతున్నాయి. ఎస్సీ/ఎస్టీ యాజమాన్యంలోని ఎంఎస్ఎంఈలకు సబ్సిడీ 1 కోటి రూపాయల పరిమితి వరకు 50%కి పెంచబడుతుంది. T-IDEA మరియు T-PRIDE రెండు పథకాల కింద, మహిళల యాజమాన్యంలోని ఎంఎస్ఎంఈలు ప్రస్తుతం రూ. 10 లక్షల పరిమితి వరకు 10% సబ్సిడీని పొందుతున్నాయి. 20 లక్షల పరిమితి వరకు ఈ సబ్సిడీని 20%కి పెంచుతారు.

- రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఎంఎస్ఎంఈల కోసం నోటిఫై చేసిన ప్రత్యేక పథకాలని బ్యాంకింగ్ సంస్థ అమలు చేయటంలో విఫలమైన సందర్భాల్లో ఎంఎస్ఎంఈల యజమానులు కూడా DICని సంప్రదించవచ్చు. అటువంటి ఫిర్యాదుల కోసం, DIC వద్ద ఒక ప్రతినిధి ఏర్పాటు చేయటం SLBC యొక్క సమావేశాలలో చర్చ కోసం 90 రోజుల వ్యవధిలో ఫిర్యాదులను పరిష్కరించడంలో విఫలమైన ఎడల అట్టి సమాచారాన్ని DICలు క్రోడీకరించి SLBCకి పంపుతాయి.

- **పబ్లిక్ కాంట్రాక్ట్‌ల కోసం ఫైనాన్సింగ్ ఆప్షన్‌లను పెంచడం:** రివర్స్ ఫ్యాక్టరింగ్ కింద, ఎంఎస్ఎంఈ యజమాని తరఫున సరఫరాదారులకు ముందస్తు చెల్లింపులు చేస్తుంది. ప్రతిఫలంగా, యజమాని తరువాత తేదీలో ఆర్థిక సంస్థకు చెల్లించాలి. ఈ విధంగా, రివర్స్ ఫ్యాక్టరింగ్ ఎంఎస్ఎంఈలు తమ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ తగ్గకుండా పబ్లిక్ కాంట్రాక్ట్‌లలో పాల్గొనడానికి అనుమతిస్తుంది.
- **ఆర్థిక ప్రత్యామ్నాయ వనరుల లభ్యతను మెరుగుపరచడం:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈలకు ప్రత్యామ్నాయ ఆర్థిక వనరులను వినియోగించడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది.

    - తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈల కోసం ఆదాయ ఆధారిత ఫైనాన్సింగ్ కోసం పైలట్ ప్రోగ్రామ్‌ను అమలు చేస్తుంది. ఎంఎస్ఎంఈలు భవిష్యత్ అమ్మకాల ఆధారంగా క్రెడిట్‌ను యాక్సెస్ చేయగలవు, ముందస్తు భారాలను తగ్గించడం మరియు నిధులను మరింత అందుబాటులోకి తీసుకురావడం, ప్రత్యేకించి మహిళల నేతృత్వంలోని వెంచర్‌లకు, రాష్ట్రంలోని ఎంఎస్ఎంఈలు ఫైనాన్స్ కోసం ఆసక్తిని కలిగి ఉన్నాయో లేదో అంచనా వేయడానికి పైలట్ ప్రోగ్రామ్ ప్రభుత్వానికి సహాయం చేస్తుంది. మరింత ఆదాయ ఆధారిత ఫైనాన్సింగ్‌ను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వ జోక్యాలను గుర్తించడంలో సహాయం చేస్తుంది.

    - తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలోని ఖాతా సముదాయదారుల కోసం మౌలిక సదుపాయాల ప్రచారం మరియు దత్తత కోసం గుర్తింపు పొందిన తర్డ్ పార్టీ సముదాయంతో కలిసి పని చేస్తుంది.

    - ప్రత్యేక అవసరాలకోసం రుణ సౌకర్యం అందించడానికి బ్లెండెడ్ ఫైనాన్సింగ్ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతుంది

- **ఎంఎస్ఎంఈలకు ఆర్థిక పరమైన తోడ్పాటు మరియు వాటి సామర్థ్యం పెంపొందించడం:** ఎంఎస్ఎంఈలు ఆర్థిక ప్రణాళికను మెరుగుపరచడంలో మరియు ప్రామాణిక అకౌంటింగ్ (బుక్ కీపింగ్) పద్ధతులను అనుసరించడంలో సహాయం చేయడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం సాంకేతిక మద్దతు మరియు సలహాలను అందిస్తుంది. ఈ ప్రయోజనం కోసం, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న ఎంఎస్ఎంఈలకు సాంకేతిక సలహాలు మరియు మద్దతును ఆచరణాత్మకంగా అందుబాటులో ఉండేలా తెలంగాణ ప్రభుత్వం థర్డ్-పార్టీలను ఎంప్యానెల్ చేస్తుంది. ప్రామాణిక అకౌంటింగ్ (బుక్ కీపింగ్) పద్ధతులలో ఎంఎస్ఎంఈలకు శిక్షణ ఇవ్వడంలో సహాయపడటానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలుగులో వీడియోలు కూడా అందుబాటులో ఉంచే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఈ శిక్షణ ఎంఎస్ఎంఈలు వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరాల కోసం మరియు అధికారిక క్రెడిట్‌ని యాక్సెస్ చేయడం కోసం వారి ప్రణాళికను మెరుగుపరచుకోవడంలో సహాయపడుతుంది.

ముడి పదార్థాల లభ్యత ఇక సులభతరం :

రాష్ట్రంలోని ఎంఎస్ఎంఈలకు నాణ్యత గల ముడి పదార్థాలు స్థిరమైన మరియు అధిక నాణ్యత సరఫరా చేయుటకు అడ్డంకులను తొలగించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం అంకితభావంతో ఉంది. ఈ క్రమంలో, రాష్ట్రంలో అత్యుత్తమ పరీక్షా కేంద్రాలు మరియు గిడ్డంగుల సౌకర్యాలను అభివృద్ధి చేయడం, ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు ప్రధాన సరఫరాదారులుగా ఉన్న సరఫరా గొలుసులను క్రమబద్ధీకరించడం మరియు మెరుగైన ధర ఆవిష్కరణ, నాణ్యత నియంత్రణ మరియు ధృవీకరణ ప్రమాణాల దిశగా ఎంఎస్ఎంఈలను మార్గనిర్దేశం చేయడం ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

- **నాణ్యతా పరీక్షా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడం:** ఎంఎస్ఎంఈలు ఎక్కువగా ఉన్న 10 జిల్లాల్లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం 10 కొత్త కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్‌లను (CFCలు) నెలకొల్పుతుంది, అంతిమంగా ప్రతి జిల్లాలో ఒక కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్‌ను అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ఎంఎస్ఎంఈలకు తగ్గింపు రేటుతో CFCలకు అందుబాటులో ఉంచబడుతుంది. CFCలు ఎంఎస్ఎంఈలకు ముడి పదార్థాల నాణ్యతను పరీక్షించడానికి అందుబాటులో ఉంటాయి. అందరికీ అందుబాటులో ఉండేలా CFCల స్థానం నిర్ణయించబడుతుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం అదనంగా PPP మోడల్ ద్వారా క్లస్టర్ బేస్డ్ టెస్టింగ్ ఫెసిలిటీస్ (CBTFలు) ఏర్పాటు చేస్తుంది. ప్లాస్టిక్ ఉత్పత్తులు, బల్క్ డ్రగ్ తయారీ మరియు గార్మెంట్ ప్రాసెసింగ్ క్లస్టర్ల కోసం CBTFలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ఎంఎస్ఎంఈలు ఈ సేవలను యాక్సెస్ చేయడానికి అనుమతించే BIS సర్టిఫైడ్ ఇన్-హౌస్ టెస్టింగ్ సౌకర్యాలతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం మెగా పరిశ్రమలను కూడా ప్రోత్సహిస్తుంది.

- **రాష్ట్రంలో గిడ్డంగుల వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడం:** గిడ్డంగుల నిర్మాణం కోసం భూమి వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించటినికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం సంస్కరణలు చేపడుతుంది. గిడ్డంగి డెవలపర్లు భూమి కొనుగోలు మరియు లీజుపై వర్తించే స్టాంపు డ్యూటీపై ప్రభుత్వం 100% తగ్గింపును అందిస్తుంది. ఈ పాలసీ కింద స్వతంత్ర యూనిట్లకు అందించే భూమి ధరపై రాయితీలు వేర్‌హౌస్ డెవలపర్‌లకు కూడా అందించబడతాయి. పార్కింగ్, సెట్‌బ్యాక్‌లు మరియు ఎత్తు పరిమితుల వంటి భవన ప్రమాణాలను సడలించడం కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. ముఖ్యంగా, ఔటర్ రింగ్ రోడ్డు మరియు రాబోయే ప్రాంతీయ రింగ్ రోడ్డు సమీపంలో గోదాముల నిర్మాణాన్ని సులభతరం చేయడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం సంస్కరణలను కొనసాగిస్తుంది. ORR-RRR మధ్య నిర్మించబడే 5 ఎంఎస్ఎంఈ పార్కులలో, ప్రభుత్వం ప్రతి పార్కులో ఒక గిడ్డంగిని నిర్మించడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. PPP నమూనా ద్వారా సాధ్యమయ్యే చోట తెలంగాణ రాష్ట్ర లాజిస్టిక్స్ మార్గదర్శకాల కింద అందించిన మూలధన మరియు వడ్డీ రాయితీలు ఈ గోదాములకు విస్తరించబడతాయి.

- సంస్కరణలో భాగంగా ఎంఎస్ఎంఈలు ముడి పదార్థాలు మరియు ఉత్పత్తుల రవాణా ఖర్చులు తగ్గించే దిశలో చర్యలు చేపడుతుంది.

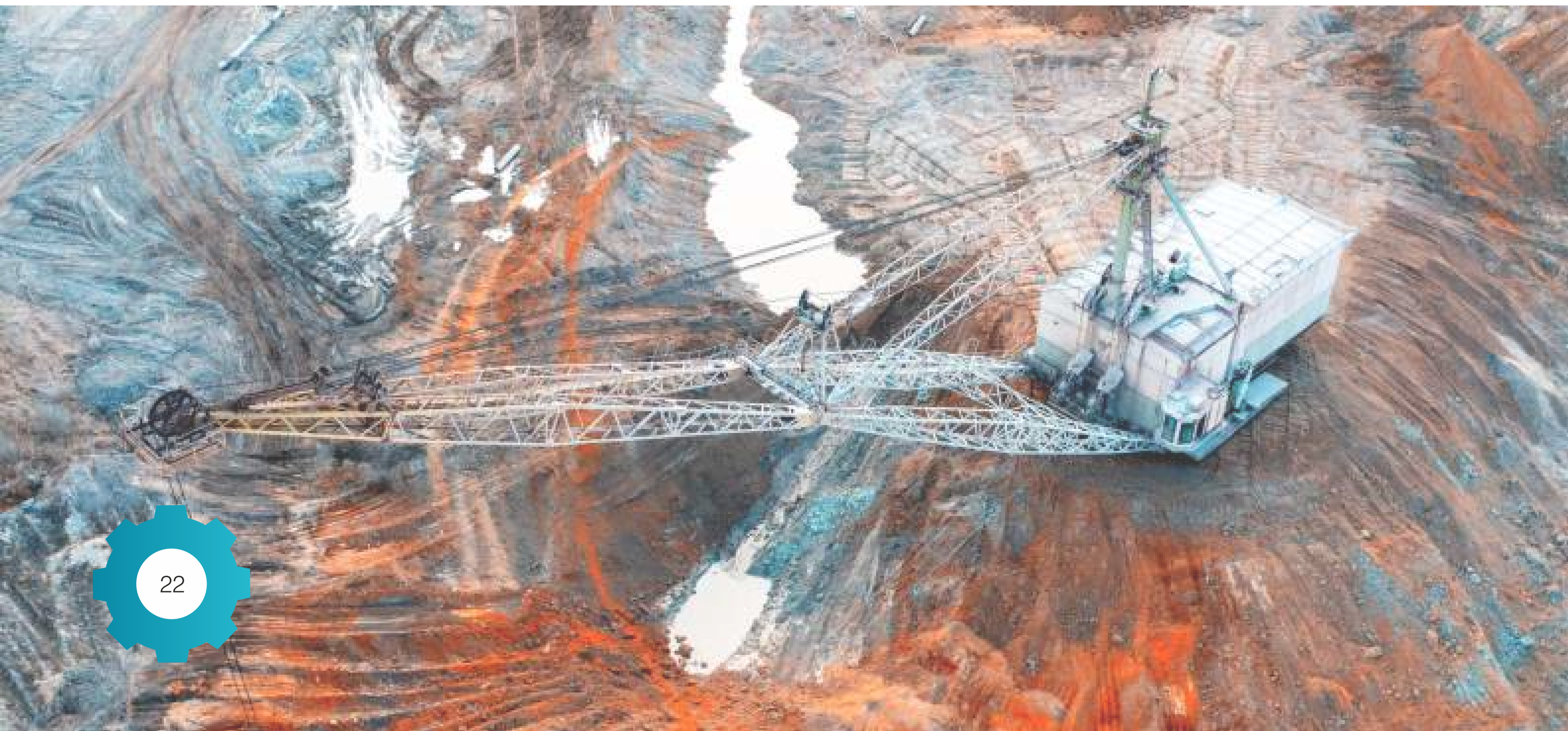

- **దిగుమతి సుంకం వ్యవస్థలో సమూల మార్పు:** దిగుమతి సమయంలో ముడిసరుకు దిగుమతిపై విధించే సుంకాన్ని తిరిగి చెల్లించాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది. ప్రస్తుతం, ఎంఎస్ఎంఈలు తుది ఉత్పత్తిని ఎగుమతి చేసిన తర్వాత మాత్రమే దిగుమతి సుంకం క్లెయిమ్ చేయగలదు. ఈ వ్యవస్థ ముడిసరుకు దిగుమతి మరియు తుది ఉత్పత్తి ఎగుమతి మధ్య కాలంలో ఎంఎస్ఎంఈలకు వర్కింగ్ క్యాపిటల్ పరిమితులను పెంచుతుంది. వర్కింగ్ క్యాపిటల్ పరిమితులకు సహాయం చేయడానికి, దిగుమతి సమయంలో ఎంఎస్ఎంఈలకు దిగుమతి సుంకాన్ని తిరిగి చెల్లించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఒక వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేస్తుంది.
- **ముడిసరుకు సరఫరాదారుగా ప్రభుత్వం:** ఎంఎస్ఎంఈలకు వివిధ శాఖల ద్వారా ముడిసరుకు కేటాయింపు మరియు సకాలంలో సరఫరా చేయడంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది.
- **ముడి పదార్థాల జాబితా సృష్టించడం:** నాణ్యత-నియంత్రణ ప్రమాణాలను కలిగి ఉన్న విశ్వసనీయ ముడి పదార్థాల సరఫరాదారుల జాబితా రూపొందించాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది.

జాబితాలో చేర్చవలసిన ముడి పదార్థాలు

పరిశ్రమ	ముడి సరుకులు
ఆహార తయారీ	గింజలు, విత్తనాలు
వస్త్ర	పత్తి, పట్టు, జనపనార
ప్లాస్టిక్స్	కూరగాయలు, కొవ్వు పదార్థాలు మరియు నూనెలు
FMCG ఉత్పత్తులు	పేపర్ ప్యాకేజింగ్, పాలు
వ్యర్థ పదార్థాల నిర్వహణ	ప్లాస్టిక్
చెక్క ఆధారిత ఉత్పత్తులు	పార్టికల్ బోర్డ్, సాఫ్ట్‌వుడ్
రవాణా	రబ్బరు, గాజు

- **ఆన్‌లైన్ ద్వారా (Business to Business) B2B ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో ఎంఎస్ఎంఈల ఉనికిని పెంచడం:** B2B లావాదేవీలను సులభతరం చేసే ఆన్‌లైన్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో ఎంఎస్ఎంఈల ఆన్‌బోర్డింగ్‌ను తెలంగాణ ప్రభుత్వం సులభతరం చేస్తుంది. B2B మరియు B2C (Business to Customer) ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో ఎంఎస్ఎంఈలు ఇతర సరఫరాదారులు మరియు కొనుగోలుదారులను కనుగొనడంలో సహాయపడటానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం Raising and Accelerating MSME Performance (RAMP) పథకం క్రింద వ్యాపార సలహాదారులను ఆన్‌బోర్డ్ చేస్తుంది. ఓపెన్ నెట్‌వర్క్ ఫర్ డిజిటల్ కామర్స్ (ONDC) మరియు Power to SME, Tradohub మరియు IndiaMart వంటి ప్రైవేట్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌ల వంటి పోర్టల్‌లలో ఎంఎస్ఎంఈ ప్రాతినిధ్యం పెంచడానికి ఫెసిలిటేటర్లు కృషి చేస్తారు. ఇటువంటి సాంకేతిక సహాయం ముఖ్యంగా ఆన్‌లైన్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో తమ వ్యాపార ప్రొఫైల్‌లను సమర్థవంతంగా నిర్వహించడానికి మరియు కొత్త వ్యాపార సంబంధాలను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవసరమైన నైపుణ్యాలు లేని సూక్ష్మ మరియు చిన్న సంస్థల యజమానులకు ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది.
- **నాణ్యతా ధృవీకరణ దరఖాస్తులను క్రమబద్ధీకరించడం:** ఎంఎస్ఎంఈలు నాణ్యతా ధృవీకరణ పత్రాలను పొందగలిగే ప్రక్రియను సరళీకృతం చేయడం మరియు క్రమబద్ధీకరించడం ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ముడిసరుకు సరఫరాదారులు ISO, IMS వంటి ధృవీకరణలను పొందవచ్చని నిర్ధారించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రముఖ ధృవీకరణ సంస్థలతో సమన్వయం చేస్తుంది.

నైపుణ్యంగల కార్మికుల లభ్యత మెరుగు పరచడం :

తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈ రంగానికి నైపుణ్యం కలిగిన శ్రామికశక్తిని అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి కట్టుబడి ఉంది. ఈ విధానం ప్రకారం, మాస్ స్కిల్లింగ్‌ను ప్రోత్సహించేందుకు ప్రభుత్వం మౌలిక సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేస్తుంది మరియు రాష్ట్ర యువత ఉద్యోగ శిక్షణ పొందేందుకు అవకాశాలను సృష్టిస్తుంది. మహిళా శ్రామిక శక్తి భాగస్వామ్యానికి పరిమితులను హేతుబద్ధీకరించడానికి, కార్మిక సంబంధిత అనుసరణలను సరళీకృతం చేయడానికి, కార్మికులను నిలుపుకోవడానికి మరియు ఉత్పాదకతను మెరుగుపరచడానికి చర్యలను ప్రతిపాదించడానికి కూడా రాష్ట్రం చురుకైన చర్యలు తీసుకుంటుంది.

- **తెలంగాణ స్కిల్లింగ్ యూనివర్శిటీ ఏర్పాటు:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో తెలంగాణ యంగ్ ఇండియా స్కిల్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేసింది. ఎంఎస్ఎంఈ రంగానికి సంబంధించిన కోర్సులు-ముఖ్యంగా తయారీ మరియు పరిశ్రమల పరిజ్ఞానంపై దృష్టి సారిస్తూ-తెలంగాణలోని యువ ప్రతిభను పెంచేందుకు ప్రభుత్వం హామీ ఇస్తుంది. సంబంధిత కోర్సులలో అడ్వాన్స్డ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ టెక్నిక్స్, ఇండస్ట్రియల్ మేనేజ్‌మెంట్ మరియు ఆపరేషన్స్, టెక్నికల్ స్కిల్స్, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మరియు డిజిటల్ స్కిల్స్ ఉన్నాయి, ఇవి తెలంగాణ థ్రస్ట్ సెక్టార్‌లైన ఫార్మాస్యూటికల్స్ మరియు ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ వంటి వాటి అవసరాలకు అనుగుణంగా రూపొందించబడతాయి. ఇటువంటి శిక్షణ రాష్ట్రంలో ఉద్యోగ సృష్టిని పెంచుతుంది మరియు ఎంఎస్ఎంఈ రంగం యొక్క బలమైన వృద్ధిని నిర్ధారిస్తుంది.
- **'డిజిటల్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్ఛేంజ్ ఆఫ్ తెలంగాణ' (DEET)లో అప్రెంటిస్‌షిప్ అవకాశాలు:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో ప్రతిభ, నైపుణ్యం కలిగిన అభ్యర్థులను గుర్తించడం సులభతరం చేసేందుకు ప్రత్యేక వేదికగా DEETని రూపొందించింది. DEET రాష్ట్రంలోని నైపుణ్యం కలిగిన ఉద్యోగార్థులను చురుకుగా రిక్రూట్ చేస్తున్న ప్రైవేట్ రంగ సంస్థలకు కనెక్ట్ చేయడం ద్వారా దీన్ని చేస్తుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం DEET ప్లాట్‌ఫారమ్ కింద అప్రెంటిస్‌షిప్‌లను అందుబాటులోకి తీసుకువస్తుంది. DEETతో ఈ ఏకీకరణ ద్వారా, ఎంఎస్ఎంఈలు కార్మికులను వెతుక్కునే ఖర్చును ప్రభుత్వం తగ్గిస్తుంది.

- **పారిశ్రామిక జోన్లలో వర్కర్ హౌసింగ్ సంస్కరణలను ప్రోత్సహించడం:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం కార్మికుల గృహ నిర్మాణాలను ప్రోత్సహించడం ద్వారా కార్మిక వలసలను నివారిస్తుంది. దీని కోసం, పబ్లిక్-ప్రైవేట్-పార్ట్నర్‌షిప్ (PPP) మోడల్‌లో కార్మికుల గృహాల నిర్మాణానికి ఒక పథకాన్ని ప్రారంభిస్తుంది. అదనంగా, పారిశ్రామిక అవసరాల కోసం గుర్తించబడిన ప్రాంతాలలో కార్మికుల గృహాల నిర్మాణాన్ని అనుమతించడానికి రాష్ట్రంలో అమలులో ఉన్న మాస్టర్ ప్లాన్‌లను ప్రభుత్వం సమీక్షిస్తుంది. ఇండస్ట్రియల్ జోన్లలో వర్కర్ హాస్టల్స్ నిర్మాణంపై ఉన్న నిషేధాలను తొలగించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం కాకతీయ మాస్టర్ ప్లాన్ నివేదికలోని క్లాజ్ 2.7ని సమీక్షిస్తుంది.

- **లేబర్ కాంట్రాక్టర్లకు హేతుబద్ధీకరణ:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం నైపుణ్యం కలిగిన కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను ఎక్కువ సరఫరా చేయడాన్ని మరియు హేతుబద్ధీకరించడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. ప్రత్యేకించి, అద్భుతమైన ట్రాక్ రికార్డ్‌లతో కూడిన కాంట్రాక్టర్‌ల కోసం దీర్ఘకాలిక చెల్లుబాటుతో ఒకే లైసెన్స్ ప్రవేశపెట్టడాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది.

- **ఎంఎస్ఎంఈల నందు పని గంటలను పెంచడం:** ఎంఎస్ఎంఈలలో అధిక ఉత్పాదకతను పెంచేందుకు మరియు ప్రపంచ దేశాలతో పోటీ పడడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం పని గంటల నిబంధనలను అనుకూలంచేసే వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడానికి పరిశీలిస్తుంది

- **పరిశ్రమలలో మహిళలకు భాగస్వామ్యాన్ని పెంచడం:** తెలంగాణ ప్రభుత్వం బయోటెక్నాలజీ మరియు ఫార్మాస్యూటికల్స్, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మరియు ఐటీ-ఎనేబుల్డ్ సర్వీసెస్‌తో సహా అన్ని రంగాలలో మహిళా కార్మికుల ఉపాధిపై తెలంగాణ ఫ్యాక్టరీస్ రూల్స్, 1950 ప్రకారం నిషేధాలను క్రమపద్ధతిలో సమీక్షిస్తుంది మరియు హేతుబద్ధం చేస్తుంది. అలాగే రాష్ట్రంలోని వాణిజ్య సంస్థల్లో వారి ఉపాధిపై పరిమితులు సమీక్షిస్తుంది.

సంవత్సరం పొడవునా 24×7 వ్యాపార సంస్థలు కార్యకలాపాలు నిర్వహించుకునే అవకాశం :

తెలంగాణ ప్రభుత్వం మినహాయింపును అందించే తెలంగాణ కార్మిక ఉపాధి శిక్షణ & ఫ్యాక్టరీల శాఖ ద్వారా 04 ఏప్రిల్ 2023 జారీ చేసిన ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు నం. 4 అమలుకు అడ్డంకులను తొలగిస్తుంది. తెలంగాణ షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ యాక్ట్, 1988 మరియు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దుకాణాలు మరియు సంస్థలు 24x7 పని చేయడానికి అనుమతిస్తుంది మరియు తెలంగాణ లేబర్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ట్రైనింగ్ మరియు ఫ్యాక్టరీస్ డిపార్ట్‌మెంట్ జారీ చేసిన 15 మే 2023 నాటి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు నం. 12, దీని కోసం అనుమతిని పొడిగిస్తుంది తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అన్ని దుకాణాలు మరియు సంస్థలు కొన్ని షరతులకు లోబడి సంవత్సరంలోని అన్ని రోజులలో పనిచేస్తాయి.

సాంకేతికత వినియోగానికి ప్రోత్సాహం :

పరిశ్రమ 4.0 అమలులో అగ్రగామిగా ఉండేందుకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. రాష్ట్రంలో ఎంఎస్ఎంఈల సాంకేతిక మరియు డిజిటల్ పరివర్తనను వేగవంతం చేయాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఈ క్రమంలో, అవగాహన పెంచడం, సాంకేతిక సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం మరియు తదుపరి తరం ఉత్పత్తి మార్గాలను మరియు డిజిటల్ సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి కొనుగోలు శక్తిని పెంపొందించడంలో ఎంఎస్ఎంఈలకు మద్దతు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తోంది.

ఎంఎస్ఎంఈల సాంకేతిక అభివృద్ధికి పాలసీ :

- ఎంఎస్ఎంఈల సాంకేతిక అవసరాలను గుర్తించి ఈపాలసీని విడుదల చేసిన మూడు నెలల్లోగా రాష్ట్రమంతటా ఎంఎస్ఎంఈలలో ఉన్న సాంకేతికత నిర్వహణ పద్ధతులను సమీక్షించడానికి ప్రభుత్వం సమగ్ర అధ్యయనం చేపట్టింది. ఈ అధ్యయనం ద్వారా ఎంఎస్ఎంఈలు తమ ఉత్పత్తి మార్గాలను అప్డేట్ చేయడానికి అవసరమైన ప్రక్రియ మరియు విధానాలు తయారు చేయడం జరుగుతుంది.

ఎంఎస్ఎంఈల సాంకేతిక అభివృద్ధి కోసం ప్రత్యేక నిధి :

- ఎంఎస్ఎంఈల ఉత్పాదకతను వేగవంతం చేసే వినూత్న మరియు ప్రభావవంతమైన ప్రక్రియలు మరియు నూతన యంత్ర సామగ్రిని ప్రోత్సహించడానికి ఎంఎస్ఎమ్ఈ రంగంలో సాంకేతిక బదిలీ మరియు ఆధునీకరణ కోసం ప్రభుత్వం ఒక ప్రత్యేక నిధిని ఏర్పాటు చేస్తుంది. ఆ ప్రత్యేక నిధిని యంత్రం ఫండ్ అని పిలవడం జరుగుతుంది. ఈ యంత్రం ఫండ్ కింద ప్రభుత్వం వచ్చే నాలుగేళ్లకు గాను 100 కోట్ల బడ్జెట్‌ని కేటాయిస్తుంది. ఎంఎస్ఎంఈలు నూతన సాంకేతికత నందు పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడం కోసం ఈ ఫండ్ ఉపయోగపడుతుంది

ఎంఎస్ఎంఈల డిజిటలైజేషన్ ని మెరుగుపరచడం :

- ఎంఎస్ఎంఈల డిజిటలైజేషన్‌ని మెరుగుపరచటంలో ప్రభుత్వం మద్దతు ఇస్తుంది ఎంఎస్ఎంఈ క్లస్టర్లు మరియు ఇండస్ట్రియల్ పార్కులలో రాయితీ ధరలకు డిజిటల్ టెక్నాలజీలు మరియు సాఫ్ట్‌వేర్‌ను పెద్ద మొత్తంలో కొనుగోలు చేయడానికి ప్రభుత్వం వెసులుబాటు కల్పిస్తుంది.

IPR రిజిస్ట్రేషన్ పై మద్దతు :

- ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం T ప్రైడ్ క్రింద ఎంఎస్ఎంఈలకు IPR కొరకు రిజిస్ట్రేషన్ కు ఖర్చు చేసే 3 లక్షల రూపాయలను ఎస్సీ, ఎస్టీ వారికి 100 శాతం సబ్సిడీ తిరిగి చెల్లించడం జరుగుతుంది మరియు T-IDEA కింద ఇతరులకు IPR రిజిస్ట్రేషన్ కొరకు అయ్యే ఖర్చులను 2 లక్షల వరకు సబ్సిడీని పరిమితం చేయడం జరిగింది.

పరిశోధనలు మరియు అభివృద్ధికి మద్దతు :

- భారత ప్రభుత్వ సైంటిఫిక్ అడ్వైజర్ చొరవతో ఎంఎస్ఎంఈ సెక్టార్లో పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి కార్యకలాపాల మద్దతు కోసం రీసెర్చ్ అండ్ ఇన్నోవేషన్ సర్కిల్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ ఏర్పాటు చేయబడింది.

ఎంఎస్ఎంఈలకు సాంకేతికత పెంపొందించడానికి మద్దతు :

- తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈలు తమ సాంకేతిక సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకోవటానికి వర్క్‌షాపులు మరియు సదస్సులు నిర్వహిస్తుంది.

మార్కెట్ సౌకర్యం కల్పించుట :

ఎంఎస్ఎంఈల కోసం స్థానిక మరియు ప్రపంచ వినియోగదారుల యొక్క శక్తివంతమైన నెట్వర్క్ సౌలభ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. ఎంఎస్ఎంఈలను పటిష్టవంతమైన సంస్థలుగా తయారు చేయడానికి వ్యాల్యూచైన్ భాగస్వాములను చేయటం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదనలు తయారు చేయటం జరిగింది.

స్థానిక ఎంఎస్ఎంఈల ఉత్పత్తులను సేకరించటం కోసం భారీ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించటం :

- ఎంఎస్ఎంఈలకు మద్దతు ఇవ్వటానికి ఎంఎస్ఎంఈలను అభివృద్ధి పరచటానికి తెలంగాణ లోని స్థానిక వనరులను సేకరించే అన్ని భారీ పరిశ్రమలకు అదనపు ప్రయోజనాలను చేకూరుస్తూ ప్రభుత్వం ఒక పథకాన్ని తయారు చేస్తుంది.
- పారిశ్రామిక క్లస్టర్లలో ఉన్న ఎంఎస్ఎంఈలకు మిగిలిపోయిన వస్తువులను నిర్ధారించడం తెలంగాణాలో బహుళజాతి పరిశ్రమల ఉత్పత్తుల సరఫరా చేసే గొలుసులలో భాగమైన ఎంఎస్ఎంఈలను భారీపరిశ్రమలకు ఇచ్చే సబ్సిడీలను ఎంఎస్ఎంఈలకు వర్తింపచేయుటం.

సప్లయర్ మీట్ తెలంగాణ:

- ఎంఎస్ఎంఈల ఉత్పత్తులను భారీ పరిశ్రమలు సేకరించడానికి అనువుగా Buyers/Sellers మీట్ ఏర్పాటు చేయబడును.
- పెద్ద కొనుగోలుదారులకు ఉత్పత్తులను మరింత ఆకర్షనీయంగా మార్చటానికి Buyers/Suppliers మీట్ ఉపయోగపడుతుంది.

ప్రోటోటైపింగ్ సుంకం తిరిగి చెల్లించుట:

- వేగవంతమైన ఉత్పత్తి అభివృద్ధి కోసం ఎంఎస్ఎంఈలు విదేశాల నుండి నమూనాలను దిగుమతి చేసుకోవటం జరుగుతుంది. పదిలక్షల వరకు దిగుమతి చేసుకున్న నమూనాలపై చెల్లించే సుంకాన్ని ప్రభుత్వమే తిరిగి చెల్లిస్తుంది మహిళా యాజమాన్యపు ఎంఎస్ఎంఈలకు పదిహేను లక్షల వరకు దిగుమతి చేసుకున్న నమూనాలపై సుంకాన్ని ప్రభుత్వం తిరిగి చెల్లిస్తుంది.

నాణ్యత ధ్రువీకరణపై రాయితీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం భాగస్వామ్యం :

- నాణ్యత ప్రమాణాలను ధృవీకరించే విషయంలో ISO/WHO/GMP హాల్మార్క్ సర్టిఫికెట్ పొందటం కొరకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం పూర్తి సాకారం అందిస్తుంది.
- క్వాలిటీ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా (QCI) చే ఆమోదించబడిన జాతీయ అంతర్జాతీయ ధ్రువీకరణ కొరకు అయ్యే ఖర్చును గరిష్ఠంగా మూడు లక్షల వరకు 100 % రాయితీ కల్పిస్తుంది. T-IDEA క్రింద 2 లక్షల రూపాయల వరకు 50% రాయితీ అందించబడుతుంది.

ఎంటర్ప్రైజెస్ డెవలప్మెంట్ సెంటర్ ప్లాట్ఫామ్ :

- ఎంఎస్ఎంఈల ద్వారా ఎగుమతులను ప్రోత్సహించటం కోసం ప్రభుత్వం ఎంటర్ప్రైజెస్ డెవలప్మెంట్ ప్లాట్ఫామ్ను అభివృద్ధి చేస్తుంది. ఇది ఇతర దేశాల ఎగుమతి కి సంబంధించిన నియమాలను నిబంధనలను వివరిస్తుంది. జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రాలను అంతర్జాతీయ వాణిజ్య నిపుణుల ద్వారా సలహాలను అందించేలా ఈ ప్లాట్ఫామ్ సహకరిస్తుంది.
- ఎంఎస్ఎంఈలు ఉత్పత్తులకు ప్రోత్సాహం అందించటం కోసం ప్రభుత్వం ప్రతి జిల్లా నుండి రెండు ఉత్పత్తులను ఎంపిక చేసుకొని వాటినుండి ప్రభుత్వ ఉత్పతుల్లాగా మార్కెట్ చేస్తుంది (కో - బ్రాండింగ్).

ఈ కామర్స్ వ్యాప్తిని పెంచటం :

- తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ కామర్స్‌ని ప్రోత్సహించటం కోసం **ONDC** మరియు **GEM** పోర్టల్ ద్వారా ఎంఎస్ఎంఈ ఉత్పత్తులను ప్రోత్సహిస్తుంది. దాని కోసం వర్క్‌షాపులు మరియు అవగాహనా సదస్సులు నిర్వహిస్తుంది.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం ద్వారా ఎంఎస్ఎంఈల ప్రొక్యూర్మెంట్ పథకం :

- ఎంఎస్ఎంఈల నుండి ముఖ్యంగా ఎస్సీ/ఎస్టీ మరియు మహిళా యాజమాన్యం లోని సంస్థల ద్వారా చేయబడిన ఉత్పత్తులను స్వీకరించటం కోసం ప్రభుత్వం ఎంఎస్ఎంఈల ప్రొక్యూర్మెంట్ పథకం అమలు చేయటానికి ప్రణాళికని తయారు చేస్తుంది.

హరిత సాంకేతిక పరిజ్ఞానం :

- హరిత సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అవలంబించడానికి ఎంఎస్ఎంఈలకు వివిధ రాయితీలను ఇవ్వబడతాయి. సోలార్ ప్లాంట్ ఏర్పాటు చేసుకుంటే అదనపు 15 % ఫ్లోర్ ఏరియా ఘన వ్యర్థ శుద్ధి చేయటానికి 3-5 స్టార్ రేటును Green Rating For Intigrated Habitate Assesment (GRIHA).

జెడ్ సర్టిఫైడ్ క్లస్టర్లు:

- **ORR - RRR** మధ్య నిర్మించబడే 5 ఎంఎస్ఎంఈ పార్కులలో కనీసం ఒకపార్క్‌ను జీరో ఎఫెక్టివ్ , జీరో డెఫెక్టివ్ పార్క్‌గా అభివృద్ధి చేయడం.

ఆలోచన నుండి ఆచరణ వరకు పూర్తి సంస్థాగత మద్దతు :

- రాష్ట్రంలో ఎంఎస్ఎంఈల సమ్మిళితమైన మరియు స్థిరమైన వృద్ధి ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. ఈ విధానం ద్వారా ఎంఎస్ఎంఈలు తొలి దశ నుండి మలి దశ వరకు end to end మద్దతు అందివ్వడం కొరకు ఒక విస్తృతమైన పాలసీ రూపొందిస్తుంది. ఈ పాలసీ అమలుకు అవసరమైన ఆర్థిక కేటాయింపులు చేయనుంది.
- రాబోయే ఐదేండ్లలో 25 ,000 కొత్త ఎంఎస్ఎంఈలు ఈ పాలసీ యొక్క లాభాలను అందుకుంటాయి. దీనిలో 15000 SC/ST మరియు మహిళా ఎంఎస్ఎంఈలు వుండే అవకాశం. దీనికోసం రాబోయే ఐదేండ్లలో 4000 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించ తలపెట్టనుంది.
- పరిశ్రమల శాఖ యందు ప్రత్యేక విభాగము ఏర్పాటు చేయబడును. ఇందులో ఒక సంయుక్త సంచాలకులు / ఇద్దరు సహాయ సంచాలకులు మరియు నలుగురు ఇండస్ట్రియల్ ప్రమోషన్ ఆఫీసర్స్ ఉంటారు. జిల్లా స్థాయిలో జనరల్ మేనేజర్ **DIC**కు ఒక అదనపు కోఆర్డినేటర్‌ను కేటాయించెదరు.

ఈ పాలసీ అమలుకు మూడు ముఖ్య స్తంభాలు

1. పాలసీ అమలు,
2. పరిశ్రమలో నిరంతర సంప్రదింపులు మరియు
3. పూర్తి స్థాయి చేయూత అందించుట. (Hand Holding Support)

ఈ పాలసీ అమలులో కీలక అంశాలు.

స్టేప్ 1: పాలసీని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడంలో సహాయం చేయడానికి, పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్య డైరెక్టర్, MSME & ర్రిటైల్, ప్రత్యేక వ్యాపార రంగాల డైరెక్టర్లు మరియు తెలంగాణ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (TGIDC), హెల్త్ క్లినిక్ లిమిటెడ్ (టీఐహెచ్‌సీఎల్), తెలంగాణ ట్రేడ్ ప్రమోషన్ కార్పొరేషన్ (టీజీటీపీసీ), తెలంగాణ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ (టీజీఐఐసీ) మొదలగునవి ఈ రంగ అభివృద్ధికి కృషి చేయనున్నాయి.

- ఎంఎస్ఎంఈలకు వారి వర్కింగ్ క్యాపిటల్ విషయంలో మద్దతు ఇవ్వడానికి, సకాలంలో నిధులు మరియు ప్రోత్సాహకాల పంపిణీని సులభతరం చేయడం.
- వివిధ విభాగాల పోర్టల్‌ల నుండి సేకరించిన డేటాను ఉపయోగించి ఆల్ ఇన్ వన్ పోర్టల్‌లో ఉంచి డ్యాష్ బోర్డును రూపొందించడం.
- బెస్ట్ ఇన్ క్లాస్ డిజిటల్ సొల్యూషన్స్ డెవలప్ చేయడానికి థర్డ్-పార్టీ నిష్ణాతులను నియమించడం.
- PPPల వంటి వినూత్న నమూనాల ద్వారా పారిశ్రామిక పార్కులు, స్థానిక పరీక్షా కేంద్రాలు మరియు గిడ్డంగుల సౌకర్యాల వంటి సహాయక మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి చేయడం.

స్కీమ్ 2:

రెగ్యులర్ ఇండస్ట్రీ ఫీడ్‌బ్యాక్ తీసుకోవడానికి, ఎంఎస్ఎంఈ విభాగం ఫిర్యాదుల పరిష్కార వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తుంది, ఇక్కడ ఎంఎస్ఎంఈలు నేరుగా తమ సమస్యలను నివేదించవచ్చు మరియు విభాగానికి చెందిన అధికారులు తరచుగా వచ్చే సమస్యలను పరిష్కరిస్తారు.

- ప్రతి నెల స్వీకరించిన ప్రశ్నలు, పరిష్కరించబడిన సమస్యలు, పరిష్కరించబడిన సమస్యల కంటెంట్ విశ్లేషణ మరియు పెండింగ్ వేసిన సమస్యలు వంటి సూచికలను రికార్డ్ చేసే డాష్‌బోర్డ్‌ను సిద్ధం చేయడం.
- తరచుగా పరిశ్రమల అభిప్రాయాన్ని సేకరించడం మరియు వ్యవస్థాగత సవాళ్లను గుర్తించడం.

స్కీమ్ 3:

ఎంఎస్ఎంఈలకు సకాలంలో మరియు ప్రభావవంతమైన మార్గదర్శకత్వం అందించడానికి, ప్రభుత్వం థర్డ్-పార్టీ నిపుణులతో సహకారం అందిస్తుంది:

- ఎంఎస్ఎంఈలతో ప్రత్యక్ష వ్యాపార సలహాదారుల సేవలను తీసుకుంటుంది.
- వెనుకబడిన తరగతుల వారి వ్యవస్థాపకతను ప్రోత్సహించడానికి అవగాహన సదస్సులను నిర్వహిస్తుంది.
- ఎంఎస్ఎంఈలకు సాంకేతిక పరిష్కారాలు మరియు గ్లోబల్ మార్కెట్‌లపై మెరుగైన అవగాహనను పెంపొందించడంలో సహాయపడటానికి వ్యాపార అభివృద్ధిపై నిపుణుల మార్గదర్శకత్వాలను అందించడం.

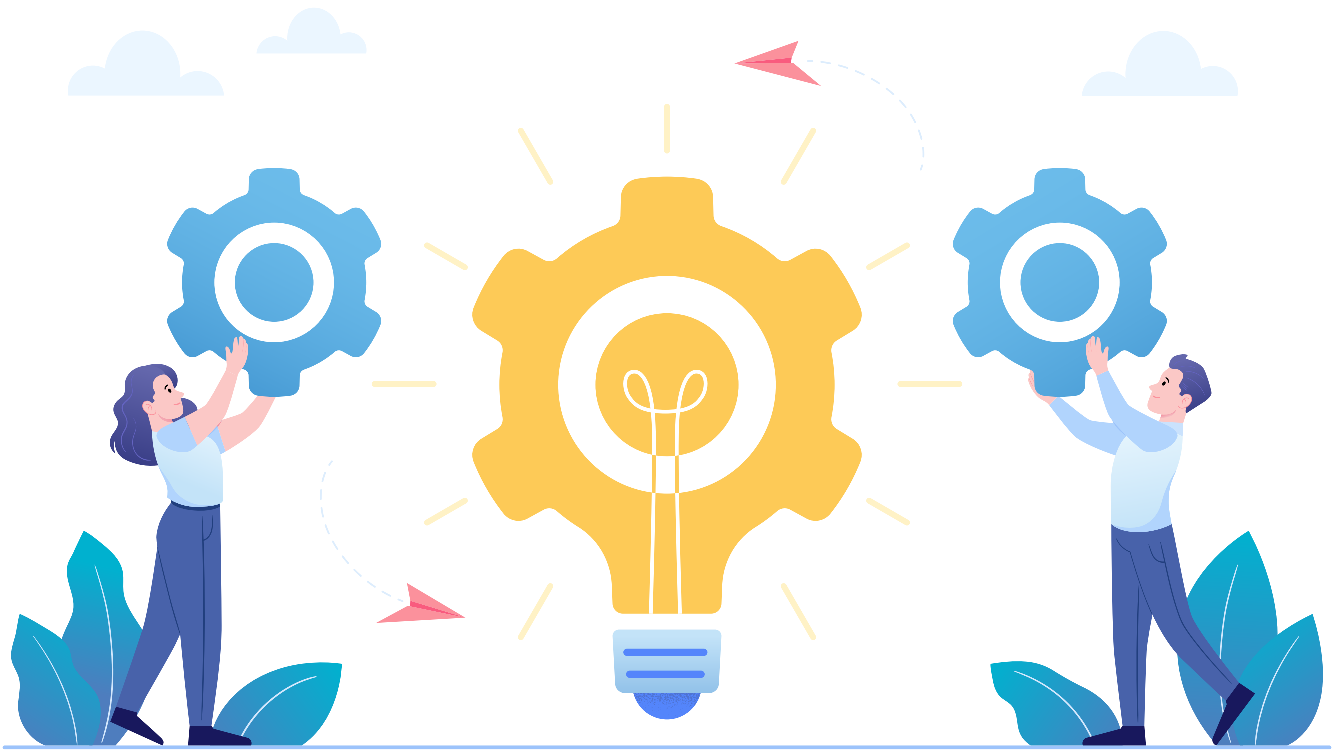

పర్యవేక్షణకు పాలనా పద్ధతులు :

ఈ విధానం అమలును గౌరవ పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్య శాఖ మంత్రి అధ్యక్షతన స్టీరింగ్ కమిటీ పర్యవేక్షిస్తుంది. పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్య శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, పరిశ్రమల కమిషనర్, పరిశ్రమల కమిషనరేట్ అధికారులు, డైరెక్టర్, MSME & రిటైల్, మరియు పరిశ్రమ సంఘాల ప్రతినిధులు, పాలసీ అమలు, వార్షిక ప్రగతి నివేదికను శాసనసభకు సమర్పించాలని ప్రతిపాదించింది.

ఈ కమిటీ ఉత్పత్తి కారకాల సముపార్జన, ఉపయోగం మరియు పారవేయడాన్ని ప్రభావితం చేసే నిబంధనలు, చిక్కులను సమీక్షించి సంస్కరణలను సూచించే కమిటీగా కూడా పని చేస్తుంది. ఎంఎస్ఎంఈలు వృద్ధి చెందేలా ప్రోత్సహించడానికి ఈ కమిటీ ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడింది. అదనంగా, ఈ కమిటీ ఎంఎస్ఎంఈ వృద్ధిపై తెలంగాణ భాగస్వామ్యం మరియు కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలను తీసుకోవడంపై త్రైమాసిక సమీక్షను నిర్వహిస్తుంది. క్రెడిట్ లింక్డ్ క్యాపిటల్ సబ్సిడీ స్కీమ్ (CLCSS), టెక్నాలజీ అండ్ క్వాలిటీ అప్‌గ్రేడేషన్ (TEQUP) స్కీమ్, లీన్ మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ కాంపిటీటివ్‌నెస్ స్కీమ్, డిజైన్ క్లినిక్ స్కీమ్, డిజైన్ ఎక్స్‌పర్టైజ్ కోసం డిజైన్ క్లినిక్ స్కీమ్, ZED - MSMEకి ఆర్థిక సహాయం వంటి పథకాలు మరియు ధృవీకరణ ఆధునికీకరణను సులభతరం చేసే పథకాలపై కమిటీ దృష్టి సారిస్తుంది.

పాలనా వ్యవస్థ

స్టీరింగ్ కమిటీ

1. గౌరవనీయ మంత్రి, పరిశ్రమలు
2. ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, పరిశ్రమలు
3. కమిషనర్, పరిశ్రమలు
4. డైరెక్టర్, ఎంఎస్ఎంఈ మరియు రిటైల్
5. పరిశ్రమ సంఘాల ప్రతినిధులు

- డాష్‌బోర్డ్‌లో పురోగతిని ట్రాక్ చేయండి
- లేఅవుట్ క్రమబద్ధమైన విధాన సంస్కరణలు
- అసెంబ్లీకి ముందు పట్టిక పురోగతి

ఎంఎస్ఎంఈ విభాగం

పరిశ్రమల కమిషనర్

- జాయింట్ డైరెక్టర్
- 2 అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్లు
- 4 ఇండస్ట్రియల్ ప్రమోషన్ అధికారులు

- ఎంఎస్ఎంఈలకు అంకితమైన మద్దతు
- విధాన సంస్కరణలను అమలు చేయండి
- ఫిర్యాదుల పరిష్కారం

ప్రయోజనం	విధానం అమలు	పరిశ్రమ అనుసంధానం	మద్దతు
కూర్పు	పరిశ్రమల డైరెక్టర్, MSME:TGIIC, TIHCL	MSME వింగ్	థర్డ్-పార్టీలు మరియు బిజినెస్ ఫెసిలిటేటర్లు
బాధ్యత	నిధుల లభ్యత మౌలిక సదుపాయాలు, డిజిటల్ సొల్యూషన్స్, ఆల్ ఇన్ వన్ పోర్టల్	ఇండస్ట్రీ ఫీడ్‌బ్యాక్‌ను ఫిర్యాదుల పరిష్కార వ్యవస్థ డ్యాష్‌బోర్డ్‌ను అభివృద్ధి చేయడం	మార్గదర్శకత్వం, అవగాహన సదస్సులు

ముగింపు :

2024లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన ఎంఎస్ఎంఈ పాలసీ, దేశంలోనే అత్యుత్తమంగా మరియు ఆదర్శవంతంగా ఎదగడానికి వీలు కల్పించే విప్లవాత్మక పాలసీగా నిలుస్తుంది. ఎంఎస్ఎంఈ విధానం ఎండ్ టు ఎండ్ సపోర్ట్ అందించడం ద్వారా SHGలను ఎంఎస్ఎంఈలుగా మార్చడానికి మార్గాన్ని సులభతరం చేస్తుంది. ఈ విధానం దిగుమతుల ప్రత్యామ్నాయానికి ప్రాధాన్యతనిస్తూ దేశంలో ప్రముఖ ఎగుమతిదారుగా మన స్థానాన్ని బలపరుస్తుంది.

రాష్ట్రంలోని యువతకు నాణ్యమైన ఉపాధి కల్పన మరియు అత్యంత శక్తివంతమైన ఎంఎస్ఎంఈ పర్యావరణ వ్యవస్థను సృష్టించడం అనే తుది లక్ష్యాన్ని సాధించడం కోసం కాలానుగుణ సమీక్ష నిర్వహించి పాలసీని అత్యున్నత స్థాయిలో సమర్థవంతమైన పర్యవేక్షణతో దేశంలో ఒక బలమైన సంస్థాగత యంత్రాంగాన్ని స్థాపించడంపై ఈ విధానం దృష్టి సారిస్తుంది.

జయేష్ రంజన్, ఐ.ఎ.ఎస్
ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి
పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్యశాఖ
సమాచార సాంకేతిక, ఎలక్ట్రానిక్స్ మరియు కమ్యూనికేషన్స్ శాఖ
రూమ్ నెం. 24, 3వ అంతస్తు,
డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ తెలంగాణ సచివాలయం
హైదరాబాద్ - 500 022
ఫోన్: +91 40 23456401, +91 40 23450103
ఫోన్: +91 40 23454449, +91 40 23452985
prlsecy-inds@telangana.gov.in
secy_itc@telangana.gov.in

డా॥ జి. మల్సూర్
సంచాలకులు
పరిశ్రమలు, వాణిజ్య మరియు ఎగుమతుల ప్రోత్సాహం
తెలంగాణ ప్రభుత్వం
చిరాగ్ అలి లేన్, అబిడ్స్, హైదరాబాద్ - 500 001
ఫోన్: +91 40 23441666
తెలంగాణ, ఇండియా
Email : coi.inds@telangana.gov.in
Web : www.industries.telangana.gov.in

పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్యశాఖ

తెలంగాణ ప్రభుత్వం

www.industries.telangana.gov.in

Designed by : VALAYAM CREATIONS PVT. LTD.